

SEC-CEE

Unapređenje razumevanja uloge sektorskog kolektivnog pregovaranja u vreme višestrukih kriza u Centralnoj i Istočnoj Evropi

Analiza anketa sprovedenih u okviru projekta “SEC-CEE Unapređenje razumevanja sektorskog socijalnog dijaloga u doba višestrukih kriza u Srednjoj i Istočnoj Evropi”

Peter Vakhal, PhD

Budimpešta 2025.

**Co-funded by
the European Union**

Finansirano od strane Evropske unije. Izneseni stavovi i mišljenja predstavljaju isključivo stavove autora i ne odražavaju nužno stavove Evropske komisije. Ni Evropska unija ni Evropska komisija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

SECCEE – 101126461

ELTE | ÁJK

EMPLOYERS ORGANISATION
CONCORDIA
DIALOGUE FOR DEVELOPMENT

Unija poslodavaca
Crne Gore
MONTENEGRO EMPLOYERS FEDERATION

UVOD

Anketa je sprovedena 2024. godine uz učešće Mađarske, Crne Gore, Rumunije, Srbije, Slovačke i Slovenije. Ciljna populacija bile su kompanije koje posluju u gore pomenutim zemljama. Ukupno je 344 ispitanika popunilo upitnik; nažalost, mnogi su napustili anketu pre nego što su je završili. Stoga, podaci sadrže veliki broj redova sa nepotpunim odgovorima. Nažalost, ovi nedostajući podaci se ne mogu se dodati zbog potencijalno velike pristrasnosti. Kreiranje pondera za nepopunjene odgovore takođe može prouzrokovati nemerljivu pristrasnost. Stoga, nedostajući podaci se ne mogu obraditi u ovoj bazi podataka jer ne postoje informacije o ciljnoj populaciji (kao što je koliko kompanija ima kolektivne ugovore po zemlji, veličini i sektoru).

Pretpostavlja se da se podaci prikupljaju nasumično; stoga se svi zaključci mogu projektovati na populaciju. Jednostavno slučajno uzorko daje obezbeđuje reprezentativnost čak i u slučaju malog uzorka. Međutim, mali uzorci generalno imaju veću marginu greške. Pošto je postojanje kolektivnog ugovora fokusna promenljiva u studiji, margina greške se može proceniti korišćenjem formule

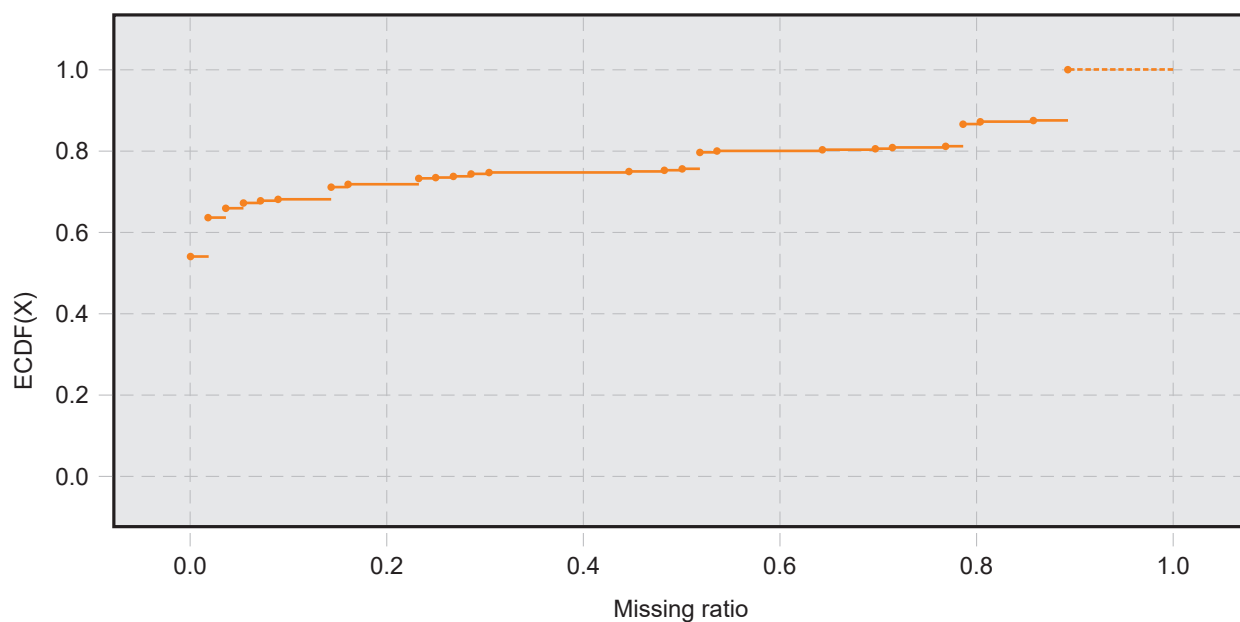
$$ME = CL \times \sqrt{p(1 - p)/n}$$

gde je CL površina Da intervala poverenja standardne normalne distribucije, obično postavljenog na 95%, što daje 1,96 za obe strane distribucije. Vrednost n je veličina uzorka, a p je stvarna proporcija populacije. Pošto je p nepoznato, može se testirati više vrednosti. Najveća margina greške je očigledno na p=0,5. Ovo je prikazano u sledećoj tabeli.

Zemlja	Veličina uzorka n (sa nedostavljenim odgovorima)	Teoretska maksimalna (p=0.5) margina greške
Mađarska	78	11,3%
Crna Gora	38	16,2%
Rumunija	44	15,1%
Srbija	82	11,0%
Slovačka	52	13,9%
Slovenija	50	14,1%

U proseku, nedostaje oko 21% podataka iz upitnika. Ipak, više od polovine ispitanika je popunilo upitnik. Ne postoji strogo pravilo koliko odgovora sme da nedostaje po ispitaniku. Posmatrajući kumulativnu raspodelu broja ispitanika u odnosu na to koliko odgovora im nedostaje, može se zaključiti da kod onih kod kojih nedostaju odgovori, obično nedostaje dosta odgovora. Takođe, posle tačke gde nedostaje 20% odgovora, kriva na grafikonu (ispod) više ne raste naglo – što znači da su oni koji nisu odgovorili na 20% pitanja često preskočili i mnogo više od toga. Drugim rečima, ako neko nije odgovorio na 20% pitanja, vrlo je verovatno da je zapravo odgovorio na jako mali broj pitanja ili skoro nijedno. Zato je doneta odluka da se ti podaci izostave.

Empirical cumulative distribution function of missing ratios

Na osnovu toga, svi ispitanici kojima fali više od 20% odgovora biće izbačeni iz analize. To znači da se 72% ispitanika ipak zadržava i da će njihovi odgovori biti korišćeni u daljoj analizi. Rezultati po zemljama prikazani su u sledećoj tabeli.

Zemlja	Veličina uzorka n (sa nedostavljenim odgovorima)	Broj ispitanika sa barem 20% nedostajućih odgovora	Broj ispitanika pogodnih za analizu	Razmera (preostalo / ukupno)
Mađarska	78	31	47	60,3%
Crna Gora	38	9	29	76,3%
Rumunija	44	16	28	63,6%
Srbija	82	25	57	69,5%
Slovačka	52	4	48	92,3%
Slovenija	50	12	38	76,0%
Total	344	97	247	71.8%

ANALIZA

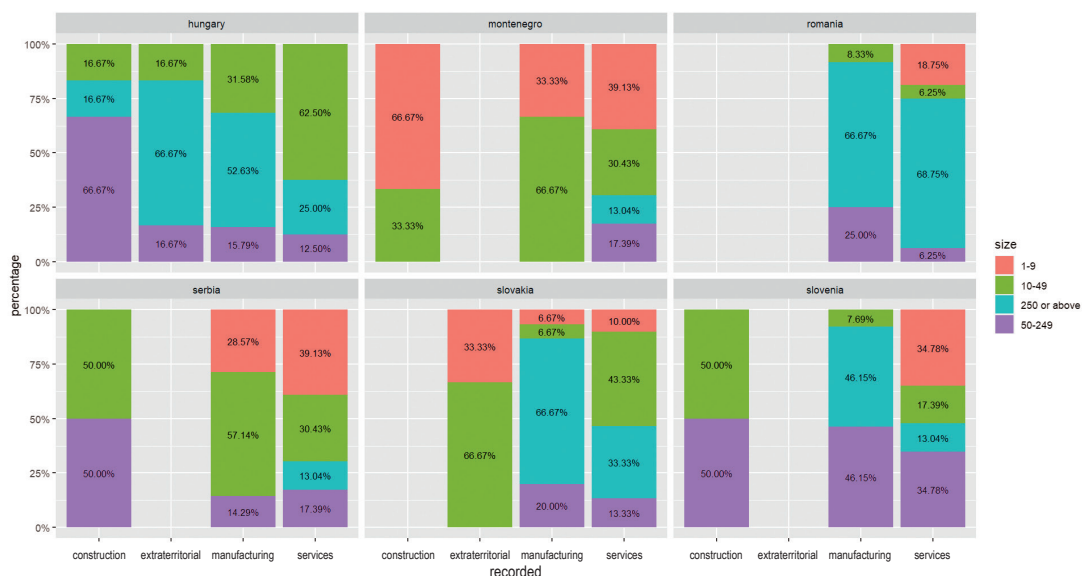
DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE UZORKA

Anketa definiše šest kvalitativnih varijabli koje karakterišu ispitanike:

- Sektor u kojem posluju. Ukupno je definisan 21 sektor, mada postoje neki sektori u kojima se može pronaći samo nekoliko ispitanika. Ovo se mora kontrolisati jer premalo zapažanja može dovesti do netačne statistike testiranja. Stoga, u nekim analizama, sektori su spojeni u dve kategorije: proizvodnja (NACE kodovi A, B, C, D, E), građevinarstvo (NACE F), usluge (NACE G-U) i eksteritorijalne organizacije (NACE V).
- Veličina kompanije: raspoređeni su u kategorije (1-9, 10-49, 50-249 i 250 ili više zaposlenih).
- Sindikat kod poslodavca: da ili ne (ili ne znam)
- Kolektivni ugovor kod poslodavca: da ili ne (ili ne znam)
- Kolektivni ugovor na (pod)sektorskom nivou: da ili ne (ili ne znam)
- Savet zaposlenih kod poslodavca: da ili ne (ili ne znam)

Neke kompanije su na neka pitanja sa odgovorima da ili ne odgovorile sa „Ne znam“, jer će samo nekoliko njih biti izostavljeno kada se analiziraju tabele kontingencije.

Nažalost, nisu svi sektori zastupljeni u svim zemljama, a isto važi i za veličinu firmi. Iako u mađarskom uzorku nema malih preduzeća, ona su malo previše zastupljena u Crnoj Gori. Eksteritorijalne organizacije su zastupljene samo u mađarskom i slovačkom uzorku, a u Rumuniji nije anketirana građevinska industrija. Nažalost, nehomogeni poduzorci stvaraju situaciju u kojoj se zemlje ne mogu direktno upoređivati.

SPECIFIČNI ATRIBUTI I ASOCIJACIJE UNUTAR UZORKA

Postojanje sindikata

Većina ispitanika nema sindikate. Međutim, oni koji ih imaju verovatnije su velike kompanije (250+ zaposlenih). Statistički testovi su potvrdili da su sindikati koncentrisani uglavnom u velikim kompanijama u značajnijem procentu nego što je velikih kompanija u uzorku, jer 31% uzorka čine velika preduzeća. Poređenja radi, 66% sindikata pripada kompanijama sa više od 250 zaposlenih.

Zemlja	Br. sindikata (% of total)	Oni koji imaju sindikat (% onih koji imaju sindikat)			
		1–9 zaposlenih	10–49	50–249	250 ili više
Mađarska	67%	0%	0%	14%	86%
Crna Gora	86%	25%	0%	0%	75%
Rumunija	46%	0%	0%	13%	87%
Srbija	80%	0%	45%	18%	36%
Slovačka	44%	4%	11%	19%	67%
Slovenija	50%	11%	0%	42%	47%
Total	63%	4%	9%	21%	66%

Postojanje kolektivnog ugovora kod poslodavca

Samo 34% ukupnog uzorka ima kolektivni ugovor kod poslodavca. Raspodela među zemljama nije ravnomerna, jer u Rumuniji i Slovačkoj većina uzorka ima kolektivni ugovor kod poslodavca.

Zemlja	Br. kolektivnih ugovora na nivou preduzeća (% od ukupnog broja)	Oni koji imaju kolektivni ugovor (% onih koji imaju kolektivni ugovor)			
		1–9 zaposlenih	10–49	50–249	250 ili više
Mađarska	70%	0%	0%	15%	85%
Crna Gora	79%	17%	33%	0%	50%
Rumunija	26%	0%	5%	20%	75%
Srbija	78%	8%	25%	25%	42%
Slovačka	49%	4%	8%	21%	67%
Slovenija	69%	9%	0%	36%	55%
Total	66%	5%	9%	65%	21%

Sve zemlje, osim Slovenije, pokazuju jasnu vezu između veličine kompanije i postojanja kolektivnog ugovora; to jest, veće kompanije imaju veću verovatnoću da imaju kolektivni ugovor. Slovenija je malo izuzetak jer je veza mnogo slabija.

Postojanje kolektivnog ugovora u svim zemljama izuzev u Sloveniji (postojanje kolektivnog ugovora u Sloveniji)				
	1–9 zaposlenih	10–49	50–249	250 ili više
Ne	92% (83%)	87% (100%)	61% (73%)	22% (33%)
Da	8% (17%)	13% (0%)	39% (27%)	78% (67%)

Ako se kolektivni ugovor ispituje uz postojanje sindikata, mogu se primetiti relativno jake asocijacije. Ako postoji sindikat, verovatnoća postojanja kolektivnog ugovora kod poslodavca je mnogo veća, i to važi za sve zemlje u uzorku.

	Sindikat	Kolektivni ugovor kod poslodavca	
		Ne	Da
Mađarska (χ^2 p-vrednost=0)	Ne	67%	0%
	Da	5%	29%
Crna Gora (χ^2 p-vrednost=0)	Ne	79%	7%
	Da	6%	11%
Rumunija (χ^2 p-vrednost=0)	Ne	26%	22%
	Da	0%	52%
Srbija (χ^2 p-vrednost=0)	Ne	72%	8%
	Da	6%	15%
Slovačka (χ^2 p-vrednost=0)	Ne	45%	0%
	Da	43%	51%
Slovenija (χ^2 p-vrednost=0)	Ne	47%	3%
	Da	22%	28%
Total (χ^2 p-vrednost=0)	Ne	57%	6%
	Da	7%	30%

Kolektivni ugovor na sektorskom nivou

73% ispitanika je izjavilo da nema kolektivni ugovor na sektorskom nivou. Istraživanje na sektorskom nivou pokazalo je da je najviše kolektivnih ugovora pronađeno u građevinskom sektoru; međutim, čak i u tom sektoru, samo polovina ispitanika je prijavila ugovor na sektorskom nivou.

Sektor	Kolektivni ugovor na sektorskom nivou (% sektora u totalu)	
	Ne	Da
Građevina	50%	50%
Eksteritorijalne	100%	0%
Proizvodnja	65%	35%
Usluge	77%	23%
Total	73%	27%

Zanimljiva korelacija je pronađena između postojanja kolektivnih ugovora kod poslodavca i onih na nivou sektora. Pošto je verovatnije da kompanija nema kolektivni ugovor na nivou sektora, moglo bi se očekivati da uglavnom te kompanije sklapaju kolektivne ugovore kod poslodavca. Prema tome, ako ne postoji statistička korelacija između procenata kompanija koje nemaju kolektivni ugovor kod poslodavca i onih koje nemaju kolektivni ugovor na nivou sektora, onda bi procenat kompanija sa ugovorima kod poslodavca, ali bez ugovora na nivou sektora, trebalo da bude mnogo veći; međutim, ova hipoteza se ne može potvrditi na osnovu uzorka.

Kolektivni ugovor kod poslodavca	Kolektivni ugovor na nivou sektora	
	Ne	Da
Ne	85%	15%
Da	49%	51%

(χ^2 =29,091, p-vrednost=0; Φ =0,38)

Statistička analiza je pokazala korelaciju; međutim, ona je samo umerena. Oni koji nemaju kolektivni ugovor kod poslodavca, verovatno neće imati ni ugovor na nivou sektora. S druge strane, kolektivni ugovor kod poslodavca ne određuje da li ga ima na nivou sektora. Stoga je verovatno da te kompanije imaju svoj kolektivni ugovor i ne čini im se potrebnim da ga imaju na sektorskom nivou.

Zemlja	Kolektivni ugovor na nivou sektora	
	Ne	Da
Mađarska	83%	17%
Crna Gora	63%	37%
Rumunija	77%	23%
Srbija	84%	16%
Slovačka	71%	29%
Slovenija	52%	48%
Total	73%	27%

Većina ispitanika nije prijavila kolektivni ugovor na nivou sektora. Manje od 1/3 njih ga obično ima. Izuzetak je samo Slovenija, gde je polovina onih koji su popunili upitnik prijavila da ima kolektivni ugovor na nivou industrije.

Most respondents did not report the sectoral-level collective agreement. Less than 1/3 of them usually have it. The exception is only Slovenia, where half of those who filled out the questionnaire reported that they have an industry-level collective agreement.

Savet zaposlenih

Samo 1/5 ispitanika je rekla da ima savet zaposlenih. Regresiona analiza je pokazala da je veća verovatnoća da savet zaposlenih imaju velike kompanije (preko 50 zaposlenih) i one sa kolektivnim ugovorom kod poslodavca. Međutim, veza je i dalje veoma slaba.

Varijabla	Zbir kvadrata	F-vrednost	p-vrednost
Veličina	9,79	23,3	0
Kolektivni ugovor kod poslodavca	2,4	17,2	0
Kolektivni ugovor na nivou sektora	0,08	0,6	0,45
Ostatak	28,1	—	—

Binomni GLM model (ANOVA) Zavisna varijabla: savet zaposlenih (0 – Ne, 0 – Da).

Sledeće tabele sumiraju vezu između veličine kompanije i postojanja saveta zaposlenih po zemljama. Testovi pokazuju da u Mađarskoj i Sloveniji veće kompanije imaju tendenciju da imaju savete zaposlenih, dok manje nemaju. U drugim zemljama to nije slučaj.

Mađarska	Savet zaposlenih	
Veličina	Ne	Da
1–9 zaposlenih	0%	0%
10–49 zaposlenih	100%	0%
50–249 zaposlenih	67%	33%
250 ili više zaposlenih	39%	61%

Crna Gora	Savet zaposlenih	
Veličina	Ne	Da
1–9 zaposlenih	100%	0%
10–49 zaposlenih	80%	20%
50–249 zaposlenih	100%	0%
250 ili više zaposlenih	100%	0%

Rumunija	Savet zaposlenih	
Veličina	Ne	Da
1–9 zaposlenih	67%	33%
10–49 zaposlenih	50%	50%
50–249 zaposlenih	50%	50%
250 ili više zaposlenih	33%	67%

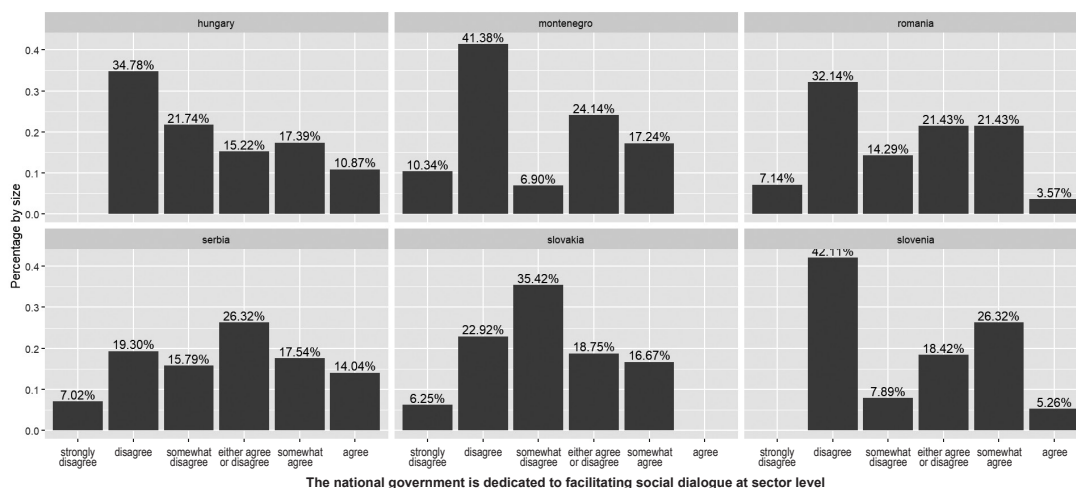
Srbija	Savet zaposlenih	
Veličina	Ne	Da
1–9 zaposlenih	95%	5%
10–49 zaposlenih	95%	5%
50–249 zaposlenih	90%	10%
250 ili više zaposlenih	100%	0%

Slovačka	Savet zaposlenih	
Veličina	Ne	Da
1–9 zaposlenih	80%	20%
10–49 zaposlenih	94%	6%
50–249 zaposlenih	50%	50%
250 ili više zaposlenih	59%	41%

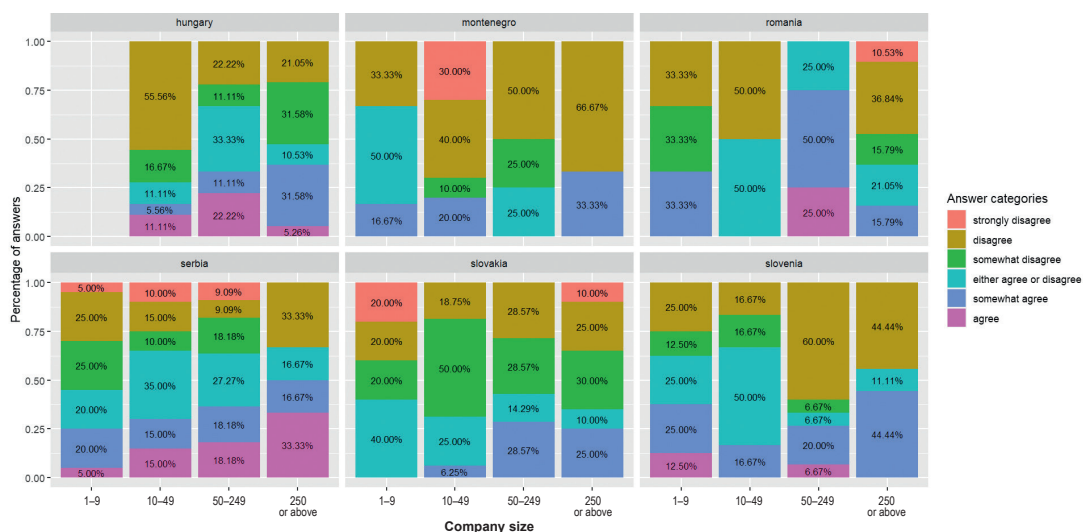
Slovenija	Savet zaposlenih	
Veličina	Ne	Da
1–9 zaposlenih	88%	12%
10–49 zaposlenih	100%	0%
50–249 zaposlenih	73%	27%
250 ili više zaposlenih	11%	89%

ANALIZA PITANJA SA LIKERTOVOM SKALOM

Pitanje 1.1: Vlada je posvećena podsticanju i unapređenju socijalnog dijaloga

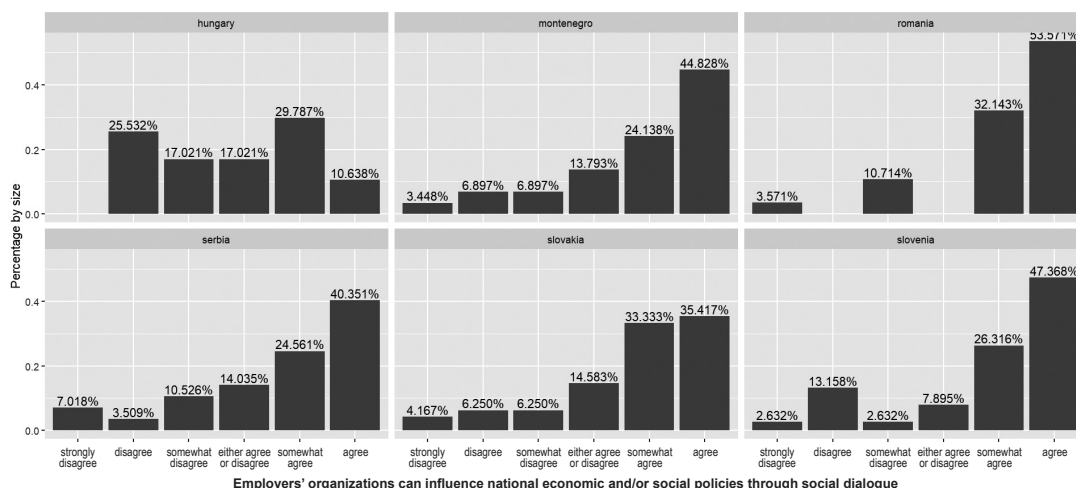

Grafikon ilustruje procentualnu raspodelu mišljenja o posvećenosti nacionalne vlade pružanju podrške socijalnom dijalogu u šest zemalja istočne Evrope. Crna Gora pokazuje izrazitu polarizaciju, pokazujući i najviši nivo slaganja i čvrstog neslaganja. Ovo ukazuje na duboko podeljenu percepciju uloge vlade u socijalnom dijalogu. Slovačka, s druge strane, snažno naginje ka izrazitom neslaganju. Rumunija i Slovenija pokazuju relativno uravnoteženu raspodelu, dok Mađarska i Srbija naginju ka neslaganju, što ukazuje na različite nivoe percipirane posvećenosti vlade pružanju podrške socijalnom dijalogu u ovim zemljama.

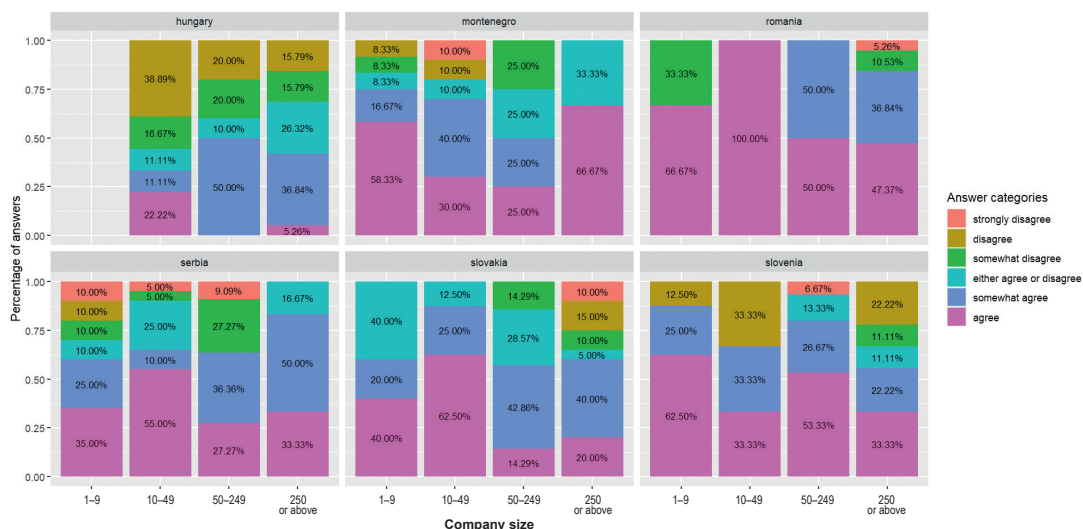

Dijagram otkriva različite obrasce percipirane posvećenosti vlade socijalnom dijalogu u šest zemalja, segmentiranih po veličini kompanije. U Mađarskoj, veće kompanije pokazuju raznovrsnija mišljenja, dok manje kompanije, gde postoje podaci, teže neslaganju. Crna Gora pokazuje značajnu polarizaciju, posebno među većim firmama, što je u suprotnosti sa odsustvom intenzivnih sporova u najmanjim kompanijama. U Slovačkoj, u svim veličinama, dominiraju odgovori „slažem se“, što ukazuje na generalno pozitivno raspoloženje. Srbija pokazuje rastući trend slaganja sa rastom veličine kompanije uprkos stalnom neslaganju. Najmanje kompanije u Sloveniji izbegavaju odgovore „uopšte se ne slažem“, dok najveće pokazuju podeljeno mišljenje.

Pitanje 1.2: Organizacije poslodavaca mogu uticati na nacionalnu ekonomsku i/ili socijalnu politiku kroz socijalni dijalog

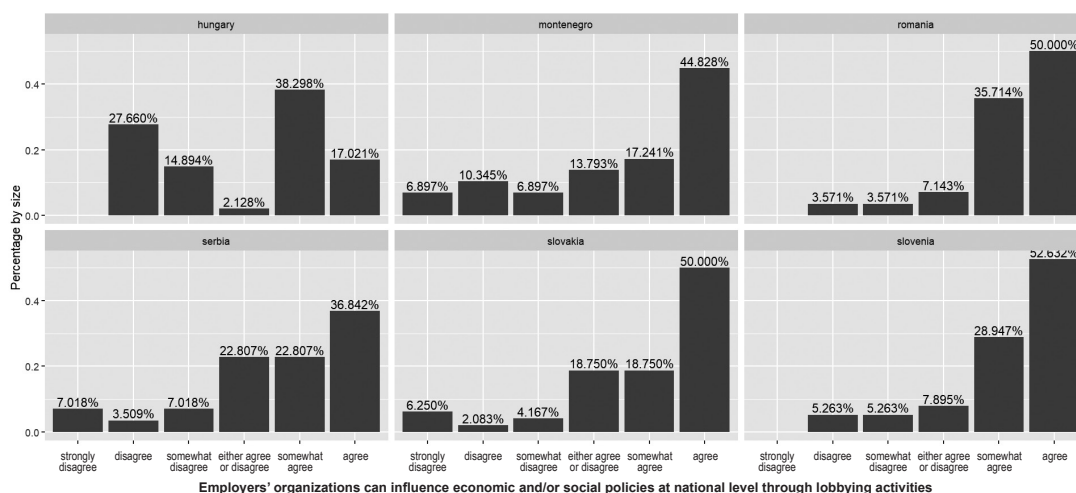

Ovaj dijagram otkriva percipiranu efikasnost organizacija poslodavaca u uticaju na nacionalne ekonomske i socijalne politike putem socijalnog dijaloga u šest zemalja. U Crnoj Gori postoji snažan konsenzus da organizacije poslodavaca imaju značajan uticaj, što dokazuje ogroman udeo odgovora „slažem se“. Slovačka, slično Srbiji, pokazuje opšte slaganje da ove organizacije imaju uticaj, sa većinom reakcija u kategorijama „donekle se slažem“ i „slažem se“. Međutim, Slovačka pokazuje nešto raznovrsniju distribuciju od koncentrisanijeg odgovora „slažem se“ u Srbiji. Rumunija i Slovenija pokazuju snažno verovanje u uticaj ovih organizacija, sa jasnom dominacijom odgovora „slažem se“. Mađarska ukazuje na skeptičniji stav ili percipirani nedostatak uticaja, sa relativno ravnomernom distribucijom u negativnim i neutralnim kategorijama. Srbija se u potpunosti slaže sa ovom izjavom, pokazujući najveći udeo odgovora „slažem se“.

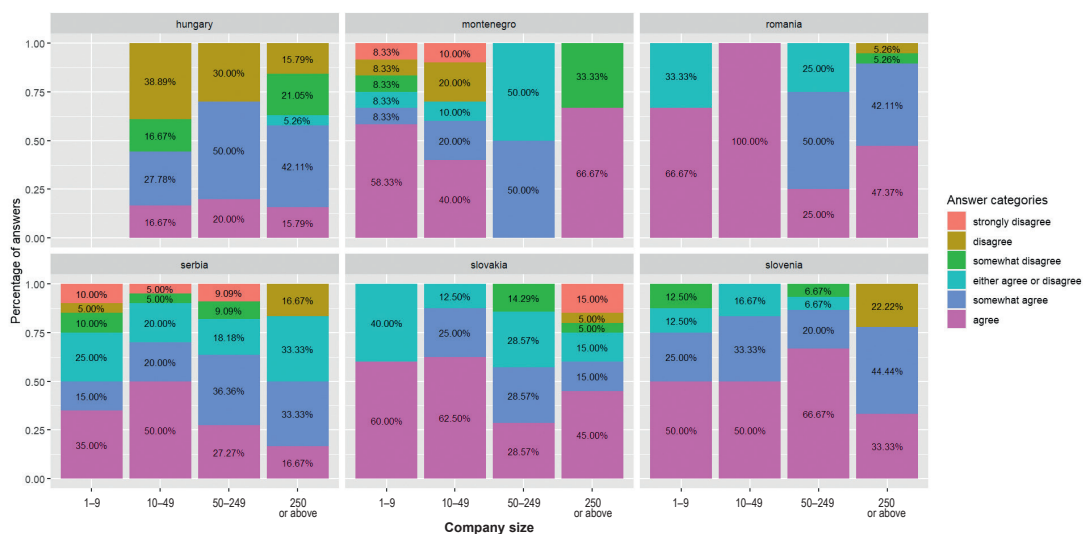

Crna Gora konstantno pokazuje visok udeo odgovora „slažem se“ u svim veličinama kompanija. Ipak, postoji značajan trend da najmanje kompanije pokazuju značajan udeo odgovora „uopšte se ne slažem“, a većina istaknutih kompanija pokazuje veoma visok nivo slaganja. Slovačka pokazuje generalno pozitivan stav kompanija svih veličina, sa dominantnim odgovorima „slažem se“ ili „donekle se slažem“, iako se distribucija blago razlikuje. Rumunija pokazuje konzistentan obrazac snažnog slaganja u svim veličinama kompanija, što ukazuje na ujednačenu percepciju uticaja. Srbija pokazuje raznovrsniji odgovor, sa mešavinom „slažem se“, „donekle se slažem“ i „i slažem se i ne slažem se“ u različitim veličinama, što ukazuje na nijansiraniju perspektivu. Mađarska pokazuje složen obrazac, sa značajnim udelom „slažem se“ u kategorijama 10-49 i 50-249 zaposlenih, ali ravnomernijom distribucijom u najistaknutijim kompanijama i bez podataka za najmanju kategoriju.

Pitanje 1.3: Organizacije poslodavaca mogu uticati na nacionalnu ekonomsku i/ili socijalnu politiku kroz zagovaranje

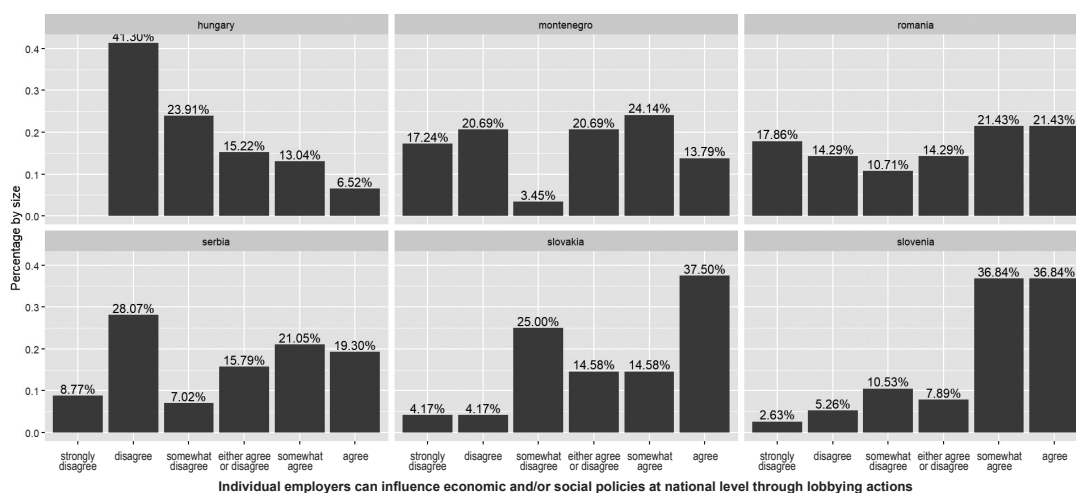

Crna Gora pokazuje snažnu percepciju uticaja kroz lobiranje, sa dominantnim odgovorom „slažem se“, mada značajan udeo odgovora „i slažem se i ne slažem se“ ostaje. Slovačka takođe snažno veruje u uticaj lobiranja, sa „slažem se“ i „donekle se slažem“ kao najčešćim. Međutim, postoji mnogo odgovora „i slažem se i ne slažem se“. Rumunija i Slovenija pokazuju čvrsto slaganje sa izjavom, pri čemu odgovori „slažem se“ predstavljaju većinu, što sugerise visoku percipiranu efikasnost lobiranja. Mađarska predstavlja raznovrsniji odgovor, sa značajnim udelom „i slažem se i ne slažem se“, što ukazuje na nesigurnost ili pomešanu percepciju, uz značajan odgovor „slažem se“. Srbija, slično Crnoj Gori, pokazuje snažnu tendenciju ka slaganju, sa „slažem se“ kao dominantnim odgovorom. Međutim, za razliku od koncentrisanijeg slaganja Crne Gore, Srbija takođe pokazuje značajne udele „donekle se slažem“ i „i slažem se i ne slažem se“, što ukazuje na nešto nijansiraniju perspektivu.

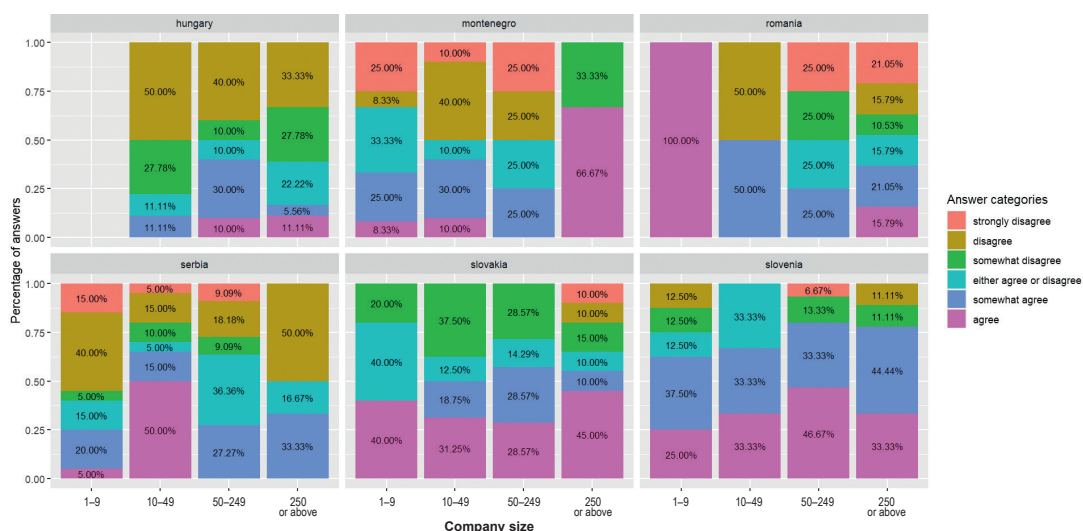

Crna Gora konstantno pokazuje snažnu tendenciju ka „slaženju“ kod kompanija svih veličina, pri čemu manje kompanije pokazuju značajan udeo slaganja, a trend da se kompanija uopšte ne slaže opada sa povećanjem veličine kompanije. Slovačka pokazuje generalno optimističnu procenu lobiranja u svim veličinama, pri čemu dominiraju „slažem se“ i „donekle se slažem“, iako manje kompanije pokazuju širi raspon mišljenja. Rumunija konstantno pokazuje snažno slaganje u svim veličinama, što ukazuje na jedinstveno uverenje u efikasnost lobiranja. Srbija predstavlja raznovrsniji odgovor, sa mešavinom „slažem se“, „donekle se slažem“ i „i slažem se i ne slažem se“ u svim veličinama, što ukazuje na nijansiranu perspektivu. Slovenija pokazuje složen obrazac sa snažnim odgovorom „slažem se“ u najvećim kompanijama, ali raznovrsnijom distribucijom mišljenja u manjim kompanijama, pri čemu najmanje kompanije pokazuju visok udeo odgovora „uopšte se ne slažem“. Mađarska otkriva složen obrazac; dok kompanije srednje veličine (10-49 i 50-249 zaposlenih) pokazuju značajan udeo odgovora „slažem se“, najveće kompanije (250+ zaposlenih) pokazuju ravnomerniju distribuciju. Nema podataka o najmanjim kompanijama.

Pitanje 1.4: Poslodavci samostalno mogu lobiranjem uticati na nacionalnu ekonomsku i/ili socijalnu politiku

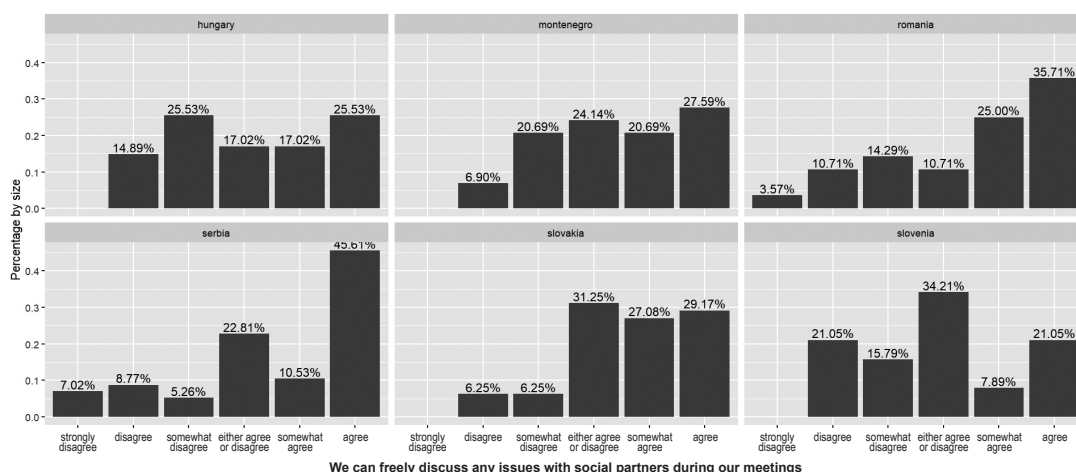

Mađarska pokazuje relativno visok udeo odgovora „uopšte se ne slažem“, što ukazuje na skeptičan stav prema uticaju lobiranja pojedinačnih poslodavaca, sa postepenim opadanjem negativnog raspoloženja prema odgovoru „slažem se“. Crna Gora pokazuje raznovrsniji odgovor, sa relativno ravnomernom raspodelom odgovora „uopšte se ne slažem“, „ne slažem se“, „donekle se slažem“ i „slažem se“, što ukazuje na mešovitu percepciju moći individualnog lobiranja. Rumunija i Slovenija pokazuju pozitivniji stav, gde su „slažem se“ i „donekle se slažem“ dominantni odgovori, što ukazuje na verovanje u uticaj lobiranja pojedinačnih poslodavaca. Slovačka pokazuje sličan trend kao Rumunija i Slovenija, sa koncentracijom reakcija u kategorijama „slažem se“ i „donekle se slažem“, što ukazuje na percepciju efikasnosti lobiranja. Srbija predstavlja nijansiraniiju sliku, gde „uopšte se ne slažem“ i „slažem se“ pokazuju najveće udele, uz značajne udele „donekle se slažem“ i „i slažem se i ne slažem se“, što ukazuje na raznolik spektar mišljenja o uticaju individualnog lobiranja.

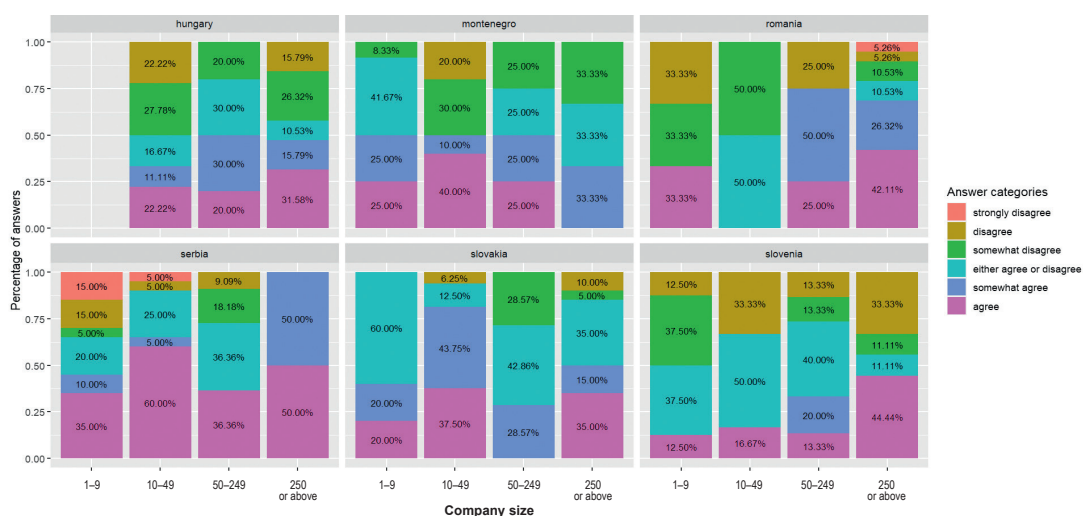
Mađarska pokazuje složen obrazac, bez podataka za najmanje kompanije (1-9 zaposlenih), i tendenciju ka neslaganju među preostalim veličinama kompanija. Crna Gora pokazuje fluktuirajuću percepciju u zavisnosti od veličine: manje kompanije (1-9 zaposlenih) pokazuju značajan udeo odgovora „slaže se“. Nasuprot tome, srednje kompanije pokazuju raznovrsniji odgovor, a najveće kompanije dominiraju odgovori „slaže se“. Rumunija pokazuje dosledno slaganje kod kompanija svih veličina, što ukazuje na jedinstveno verovanje u uticaj individualnog lobiranja. Velike firme u Srbiji pokazuju podeljen obrazac mišljenja, kombinujući odgovore slaganja i neslaganja. Slovenija pokazuje složen obrazac: manje kompanije (1-9 zaposlenih) se u velikoj meri naginju ka odgovorima „uopšte se ne slažem“, dok se veće kompanije (250+ zaposlenih) naginju ka odgovorima „slaže se“.

Pitanje 1.5: Možemo slobodno da razgovaramo sa socijalnim partnerima o svim pitanjima tokom naših sastanaka

U Mađarskoj su odgovori relativno ravnomerno raspoređeni po spektru slaganja, sa značajnim vrhuncem u kategorijama „donekle se slažem“ i „slažem se“. Crna Gora pokazuje sličan trend, sa najvećim procentima u odgovorima „donekle se slažem“ i „slažem se“. Rumunija pokazuje polarizovaniju distribuciju, sa najvećim udelom ispitanika koji ukazuju na snažno slaganje.

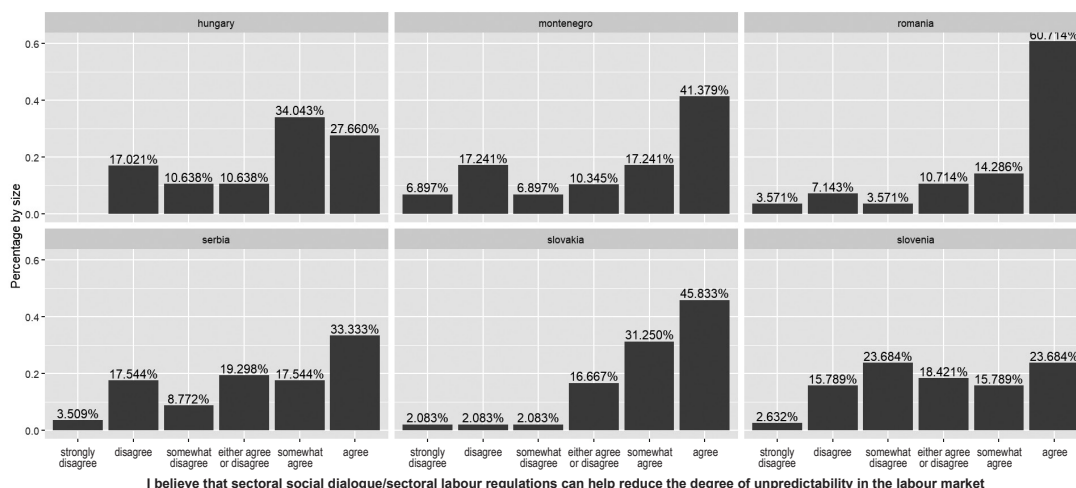
Srbija predstavlja drugačiji obrazac, gde se velika većina ispitanika snažno slaže sa tvrdnjom. Slovačka pokazuje koncentraciju odgovora u kategorijama „donekle se slažem“ i „slažem se“. Konačno, Slovenija pokazuje bimodalnu distribuciju, sa vrhuncima u kategorijama „slažem se“ i „uopšte se ne slažem“, što sugerise podeljenije mišljenje o slobodi diskusije. Generalno, grafikon otkriva različite stepene percipirane slobode u diskusiji o pitanjima sa socijalnim partnerima u ovim zemljama, pri čemu Srbija pokazuje najveći nivo slaganja, a Slovenija ukazuje na raznovrsnija iskustva.

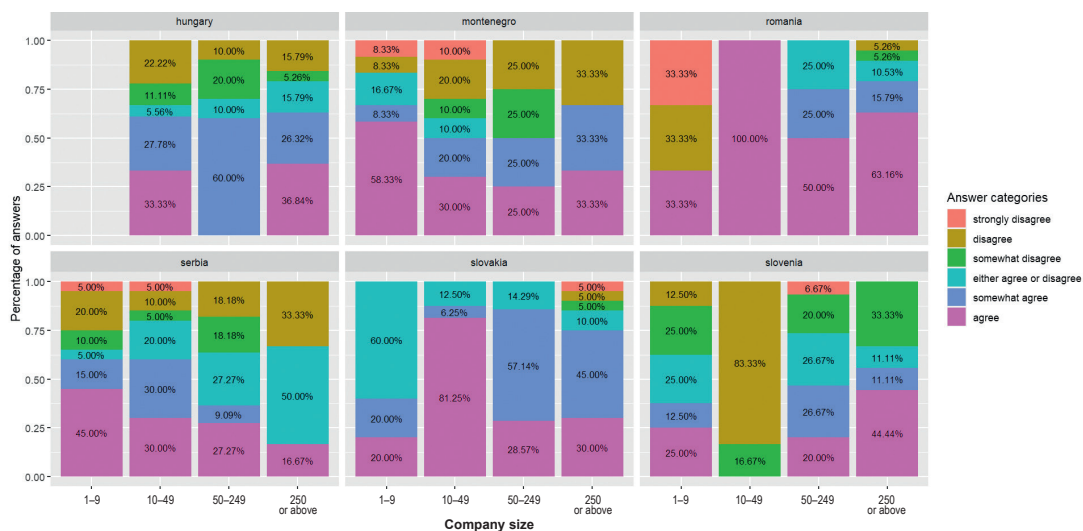
U Mađarskoj, manje kompanije (1-9 zaposlenih) pokazuju relativno ravnomernu raspodelu nivoa slaganja, dok veće kompanije (250 ili više zaposlenih) pokazuju veći udeo odgovora „slažem se“. Crna Gora pokazuje trend gde najmanje kompanije imaju značajan procenat odgovora „uopšte se ne slažem“, koji se smanjuje sa povećanjem veličine kompanije, pri čemu veće kompanije pokazuju veće slaganje. Rumunija pokazuje visok nivo slaganja među svim veličinama kompanija, pri čemu je „slažem se“ najčešći odgovor.

Srbija pokazuje da manje kompanije (1-9 zaposlenih) imaju značajan udeo odgovora „uopšte se ne slažem“, koji se smanjuje sa povećanjem veličine kompanije, a najveće kompanije (250 ili više zaposlenih) pokazuju pretežno odgovore „slažem se“. Slovačka pokazuje obrazac gde manje kompanije imaju veći procenat neslaganja („ne slažem se“ i „donekle se ne slažem“), dok veće kompanije pokazuju veću tendenciju ka „slažem se“ i „donekle se slažem“. Slovenija pokazuje raznovrsniju raspodelu među veličinama kompanija, pri čemu manje kompanije pokazuju veći udeo „uopšte se ne slažem“, a veće kompanije pokazuju veći mešoviti procenat odgovora, uključujući značajan procenat „slažem se“. Generalno, grafikon sugerise da bi percipirana sloboda razgovora o pitanjima sa socijalnim partnerima mogla biti pod uticajem veličine kompanije u nekim zemljama, sa opštom tendencijom ka većem slaganju u većim kompanijama u nekoliko slučajeva, iako se obrasci razlikuju od zemlje do zemlje.

Pitanje 1.6: Verujem da sektorski/granski socijalni dijalog/poseban (granski) kolektivni ugovor može redukovati nepredvidivost u vezi sa promenama na tržištu rada

Rumunija se u potpunosti slaže sa izjavom, dajući dominantan odgovor „slažem se“, što ukazuje na čvrsto verovanje u efikasnost socijalnog dijaloga i propisa u smanjenju nepredvidivosti tržišta rada. Slovačka takođe ukazuje na opšte slaganje, pri čemu je „slažem se“ najveći udeo, mada su приметni i „donekle se slažem“ i „i slažem se i ne slažem se“, što sugeriše nijansirani stav. Crna Gora pokazuje relativno uravnoteženu raspodelu u svim kategorijama, što ukazuje na mešovitu ili nesigurnu percepciju validnosti izjave. Mađarska pokazuje sličan obrazac kao Crna Gora, sa relativno ravnomernom raspodelom u kategorijama, mada je „slaže se“ nešto izraženije, što sugeriše donekle pozitivan stav. Srbija i Slovenija predstavljaju nijansiraniju sliku, pri čemu su „slažem se“ i „i slažem se i ne slažem se“ najčešći odgovori, što sugeriše podeljeno mišljenje o validnosti izjave, pri čemu značajan deo ispitanika izražava nesigurnost ili neutralnost.

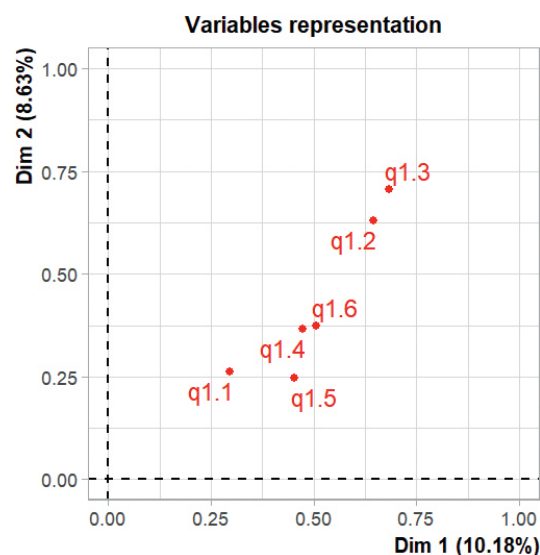

Rumunija pokazuje dosledan obrazac snažnog slaganja u kompanijama svih veličina, pri čemu je „slažem se“ dominantan odgovor, što ukazuje na jedinstveno verovanje u efikasnost ovih mehanizama. Slovačka pokazuje opšti trend ka slaganju, gde preovlađuju „slažem se“ i „donekle se slažem“, iako manje kompanije (1-9 zaposlenih) pokazuju mešovitu distribuciju mišljenja. Crna Gora pokazuje složen obrazac, gde manje kompanije (1-9 zaposlenih) pokazuju veći udeo „uopšte se ne slažem“ i „ne slažem se“, dok veće kompanije (250+ zaposlenih) u velikoj meri naginju ka „slažem se“. Mađarska otkriva raznoliku distribuciju mišljenja, gde kompanije srednje veličine (10-49 i 50-249 zaposlenih) pokazuju sklonost ka odgovorima „slažem se“, dok najveće kompanije (250+ zaposlenih) pokazuju ravnomerniju distribuciju, a nema podataka za najmanje kompanije.

Kompleksna analiza percipiranog uticaja socijalnog dijaloga i lobiranja

Ovaj odeljak će analizirati sva pitanja iz prvog bloka koristeći statistički alat koji se zove analiza višestruke korespondencije (MCA). Analiza višestruke korespondencije je statistička tehnika koja se koristi za istraživanje odnosa unutar kategorijalnih podataka. Za razliku od metoda dizajniranih za numeričke promenljive, MCA vizualizuje povezanost između kategorija kvalitativnih promenljivih, kao što su odgovori na anketu ili demografske klasifikacije. Ona transformiše kategorijalne podatke u geometrijski prostor, predstavljajući kategorije kao tačke.

Blizina tačaka na rezultujućoj mapi ukazuje na jačinu povezanosti između odgovarajućih kategorija. Kategorije koje se često posmatraju zajedno biće postavljene bliže jedna drugoj. Nasuprot tome, kategorije koje su retko povezane biće postavljene dalje jedna od druge. Ova vizualizacija olakšava identifikaciju obrazaca i struktura unutar podataka, otkrivajući osnovne odnose koji možda nisu očigledni kroz tradicionalne unakrsne tabele.

Simboli:

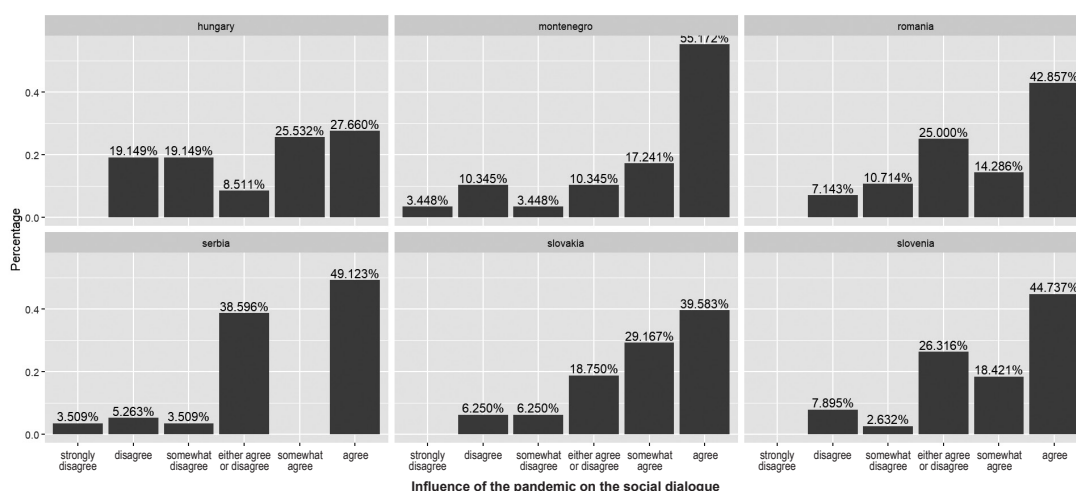
Pitanje 1.1	Vlada je posvećena podsticanju i unapređenju socijalnog dijaloga na nivou sektora
Pitanje 1.2	Organizacije poslodavaca mogu uticati na nacionalnu ekonomsku i/ili socijalnu politiku kroz socijalni dijalog
Pitanje 1.3	Organizacije poslodavaca mogu uticati na nacionalnu ekonomsku i/ili socijalnu politiku kroz zagovaranje
Pitanje 1.4	Poslodavci samostalno mogu lobiranjem uticati na nacionalnu ekonomsku i/ili socijalnu politiku
Pitanje 1.5	Možemo slobodno da razgovaramo sa socijalnim partnerima o svim pitanjima tokom naših sastanaka
Pitanje 1.6	Verujem da sektorski/granski socijalni dijalog/poseban (granski) kolektivni ugovor može redukovati nepredvidivosti u vezi sa promenama na tržištu rada

Napomena: Prikazuju se samo oni odgovori koji ne sadrže nedostajuće vrednosti.

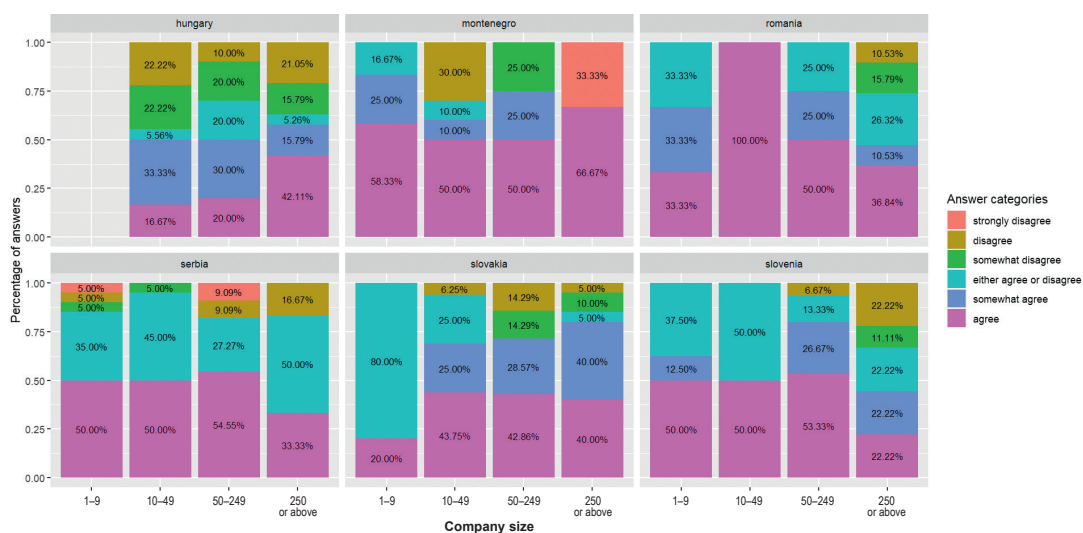
U šest tvrdnji, ispitanici iz različitih zemalja su se složili, posebno u vezi sa uticajem pojedinačnih poslodavaca kroz lobiranje (pitanje 1.4) i stabilizujućim efektom sektorskog socijalnog dijaloga i propisa o radu (pitanje 1.6). Iako je postojala snažna saglasnost oko uticaja organizacija poslodavaca (pitanje 1.2 i Pitanje 1.3), percipirana posvećenost nacionalne vlade olakšavanju socijalnog dijaloga (pitanje 1.1) i specifičan uticaj lobiranja pojedinačnih poslodavaca (pitanje 1.5) izazvali su raznovrsnije odgovore, što ukazuje na neke razlike u ovim oblastima.

Uticaj na socijalni dijalog poslednjih godina

Pitanje 2.1: Pandemija COVID-19

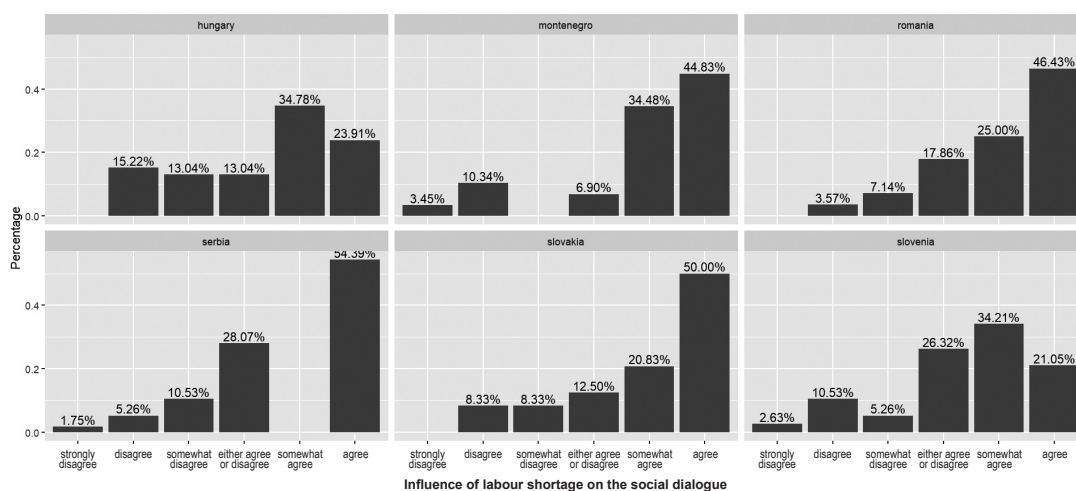

Rumunija i Slovenija pokazuju najviši stepen slaganja, sa dominantnim odgovorima „slažem se“, što sugerise široko rasprostranjenu percepciju značajnog uticaja. Nasuprot tome, Crna Gora pokazuje uravnoteženiju raspodelu, što ukazuje na mešoviti ili nesigurni stav o uticaju pandemije. Mađarska, Slovačka i Srbija naginju ka slaganju, mada sa značajnim udelom odgovora „i slažem se i ne slažem se“

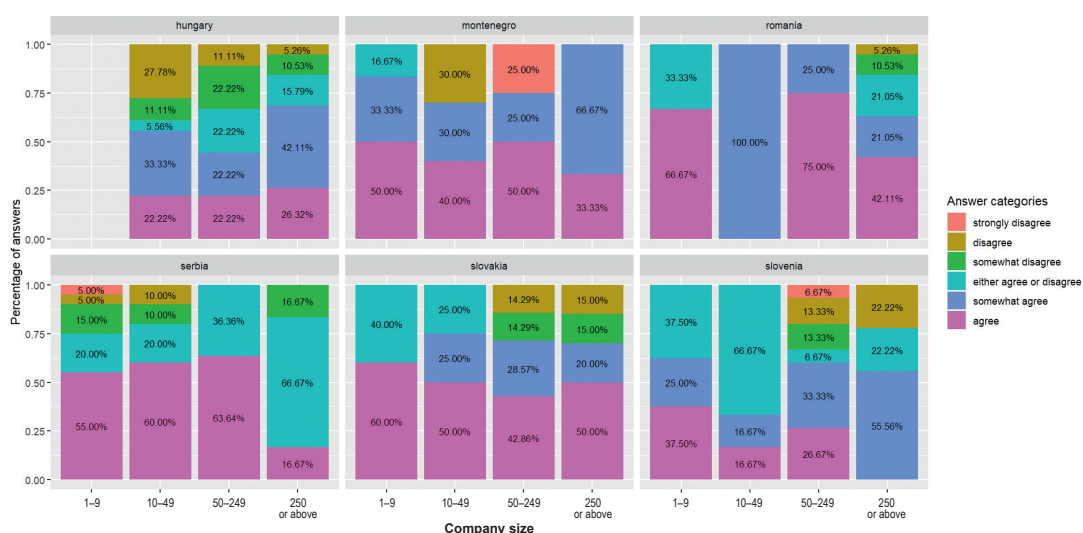

Rumunija pokazuje dosledan obrazac visokog stepena slaganja među svim veličinama, gde dominira odgovor „slažem se“, što ukazuje na jedinstvenu percepciju uticaja pandemije. Crna Gora pokazuje složen odnos između veličine i mišljenja; veće kompanije (250+ zaposlenih) su polarizovane, sa većim udelima „uopšte se ne slažem“ i „slažem se“, dok manje kompanije (1-9 zaposlenih) u velikoj meri naginju ka „slažem se“. Mađarska, Slovenija i Srbija pokazuju varijacije vezane za veličinu, pri čemu manje kompanije pokazuju više odgovora „uopšte se ne slažem“, dok veće kompanije naginju ka „slažem se“, što ukazuje na moguću vezu između veličine kompanije i percipiranog uticaja.

Pitanje 2.2: Nedostatak radne snage

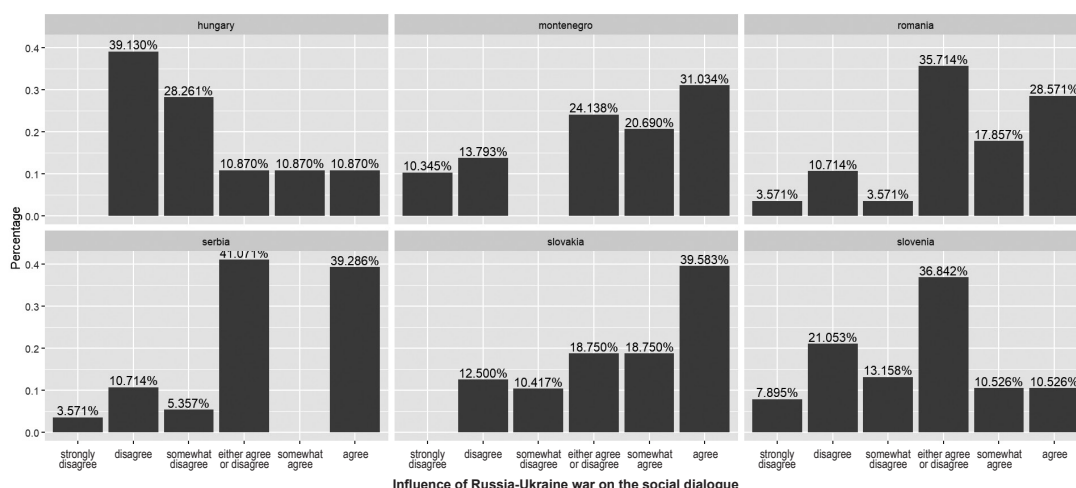

Rumunija i Slovačka pokazuju najviši stepen slaganja, gde dominiraju odgovori „slažem se“, što ukazuje na široko rasprostranjenu percepciju značajnog uticaja. Crna Gora i Mađarska pokazuju raznovrsniji odgovor, sa mešavinom odgovora „slažem se“ i „i slažem se i ne slažem se“, što sugerise nijansiranu percepciju odnosa. Srbija i Slovenija takođe pokazuju raznovrsniju raspodelu mišljenja, gde je „slažem se“ najčešći odgovor, ali sa značajnim udelom „i slažem se i ne slažem se“, što odražava nedostatak konsenzusa.

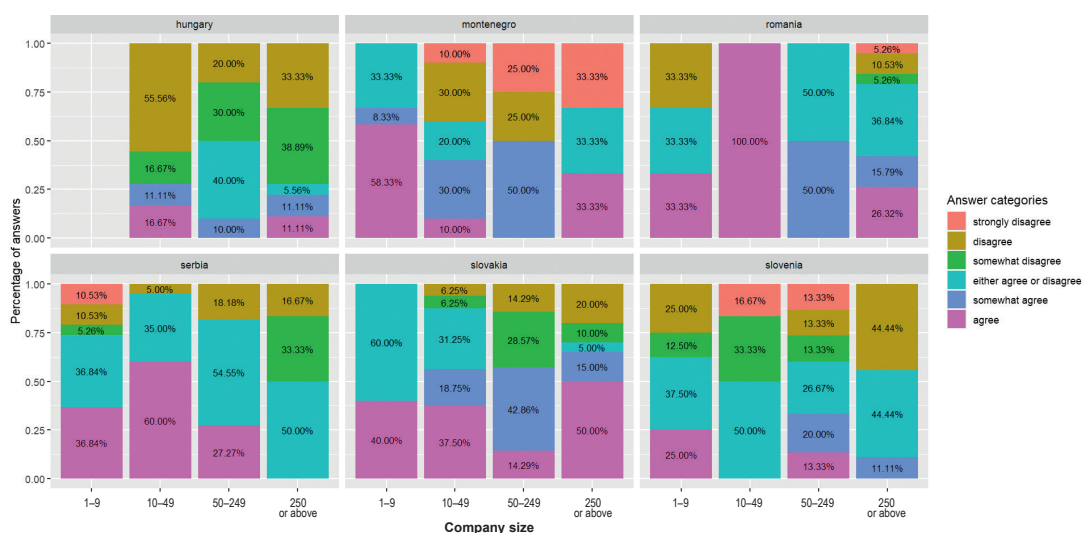

Rumunija ima dosledan obrazac snažnog slaganja među kompanijama svih veličina, gde dominira „slažem se“, što ukazuje na jedinstvenu percepciju uticaja. Crna Gora pokazuje složen odnos između veličine i mišljenja; manje kompanije (1-9 zaposlenih) pokazuju mešavinu „uopšte se ne slažem“ i „slažem se“, dok veće kompanije (250+ zaposlenih) u velikoj meri naginju ka „slažem se“. Mađarska pokazuje raznoliku distribuciju mišljenja; dok kompanije srednje veličine (10-49 i 50-249 zaposlenih) pokazuju sklonost ka odgovorima „slažem se“, najveće kompanije (250+) pokazuju ravnomerniju distribuciju, a nema podataka za najmanje kompanije. Slovenija i Srbija takođe pokazuju varijacije vezane za veličinu, pri čemu manje kompanije pokazuju više odgovora „uopšte se ne slažem“, dok veće kompanije naginju ka „slažem se“, što sugerise moguću vezu između veličine kompanije i percipiranog uticaja.

Pitanje 2.3: Ukrajinska kriza

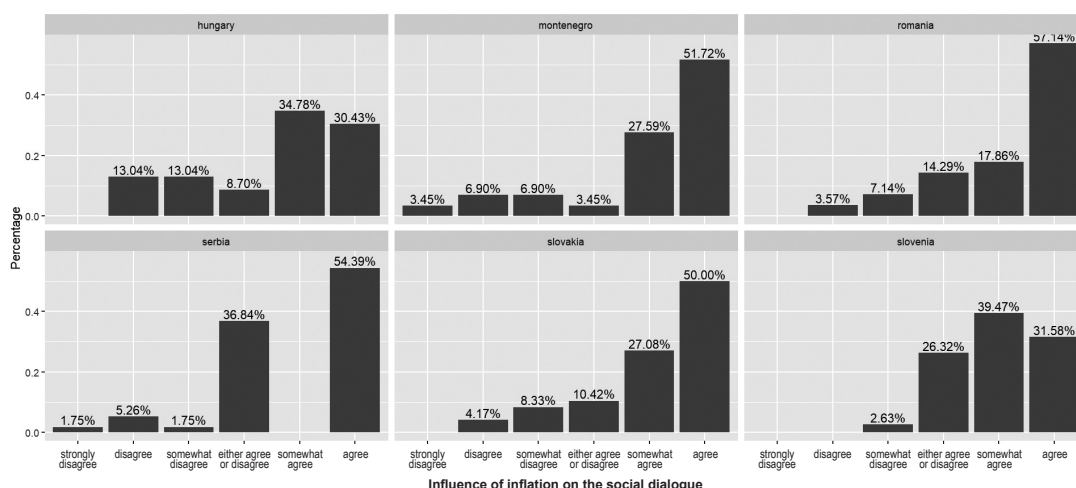

Rumunija i Slovenija pokazuju snažan konsenzus, sa dominantnim odgovorima „slažem se“ i „donekle se slažem“, što ukazuje na široko rasprostranjenu percepciju značajnog uticaja. Crna Gora i Slovačka pokazuju raznovrsniju distribuciju, sa značajnim udelima u kategorijama „slažem se“, „donekle se slažem“ i „i slažem se i ne slažem“, što sugeriše nijansiran ili nesiguran stav. Mađarska pokazuje značajnu sklonost ka neslaganju.

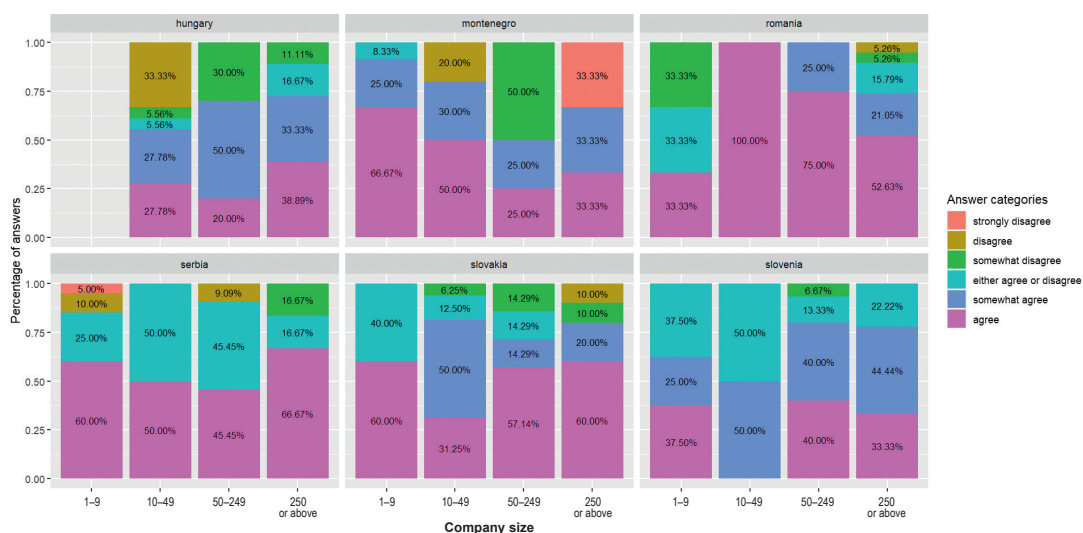

Rumunija pokazuje dosledan obrazac snažnog slaganja među svim veličinama, gde dominira „slažem se“, što ukazuje na jedinstvenu percepciju uticaja krize. Mađarska pokazuje složen obrazac; dok kompanije srednje veličine (10-49 i 50-249 zaposlenih) u velikoj meri naginju ka neslaganju, najveće kompanije (250+) pokazuju uravnoteženiju distribuciju. Crna Gora, Srbija i Slovenija pokazuju varijacije vezane za veličinu; manje kompanije pokazuju više odgovora „uopšte se ne slažem“, dok veće kompanije naginju ka „slažem se“, što ukazuje na moguću vezu između veličine kompanije i percipiranog uticaja. Slovačka pokazuje raznovrsniju distribuciju sa različitim mišljenjima među svim veličinama kompanija.

Pitanje 2.4: Inflacija

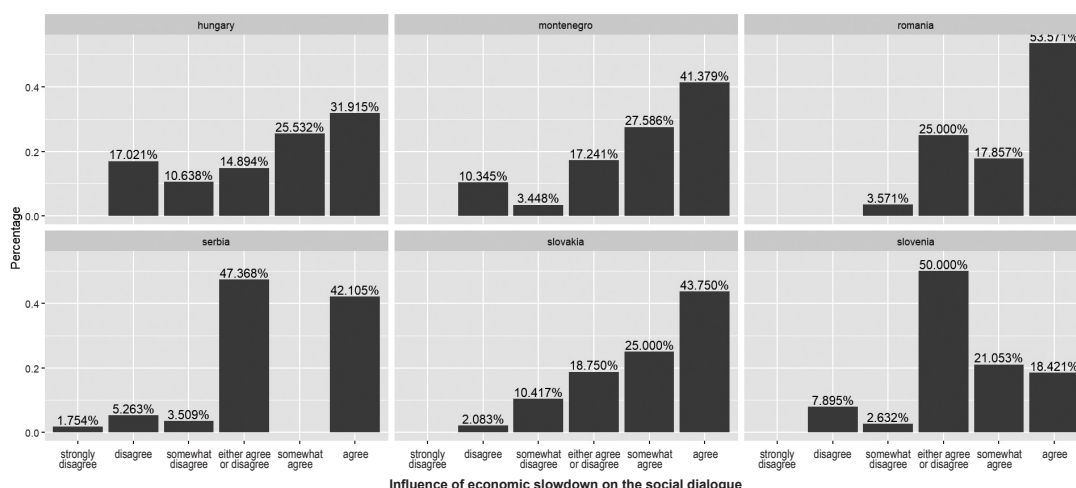

Rumunija i Slovenija pokazuju najviši stepen slaganja, sa dominantnim odgovorima „slažem se“, što ukazuje na široko rasprostranjenu percepciju značajnog uticaja. Crna Gora i Slovačka pokazuju raznovrsniji odgovor, sa značajnim udelima u kategorijama „slažem se“, „donekle se slažem“ i „i slažem se i ne slažem se“, što sugerise nijansiranu percepciju izjave. Mađarska i Srbija pokazuju izrazitiji obrazac. U međuvremenu, Srbija snažno naginje ka slaganju; Mađarska pokazuje uravnoteženiju distribuciju, sa značajnim udelom odgovora „i slažem se i ne slažem se“ i „donekle se slažem“.

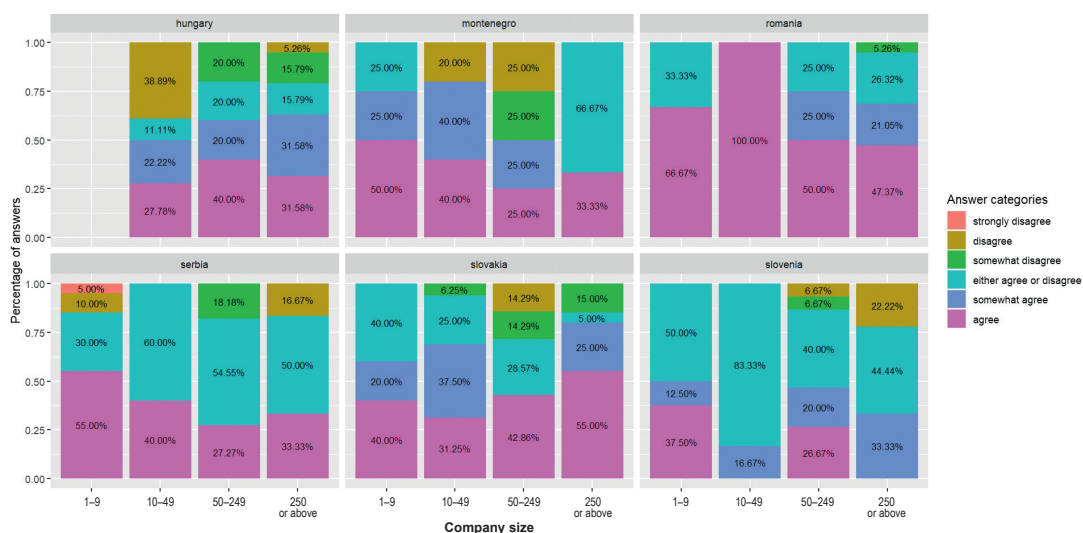

Rumunija pokazuje dosledan obrazac snažnog slaganja među kompanijama svih veličina, pri čemu dominira odgovor „slažem se“, što ukazuje na jedinstvenu percepciju uticaja inflacije na socijalni dijalog. Crna Gora pokazuje složen odnos između veličine i mišljenja; manje kompanije (1-9 zaposlenih) pokazuju kombinaciju odgovora „uopšte se ne slažem“ i „slažem se“, dok veće kompanije (250+ zaposlenih) u velikoj meri naginju ka odgovoru „slažem se“. Mađarska, Srbija i Slovenija pokazuju varijacije vezane za veličinu; manje kompanije pokazuju više odgovora „uopšte se ne slažem“, dok veće kompanije naginju ka odgovoru „slažem se“, što ukazuje na moguću vezu između veličine kompanije i percipiranog uticaja. Slovačka pokazuje raznovrsniju distribuciju sa različitim mišljenjima među kompanijama svih veličina.

Pitanje 2.5: Usporavanje ekonomije

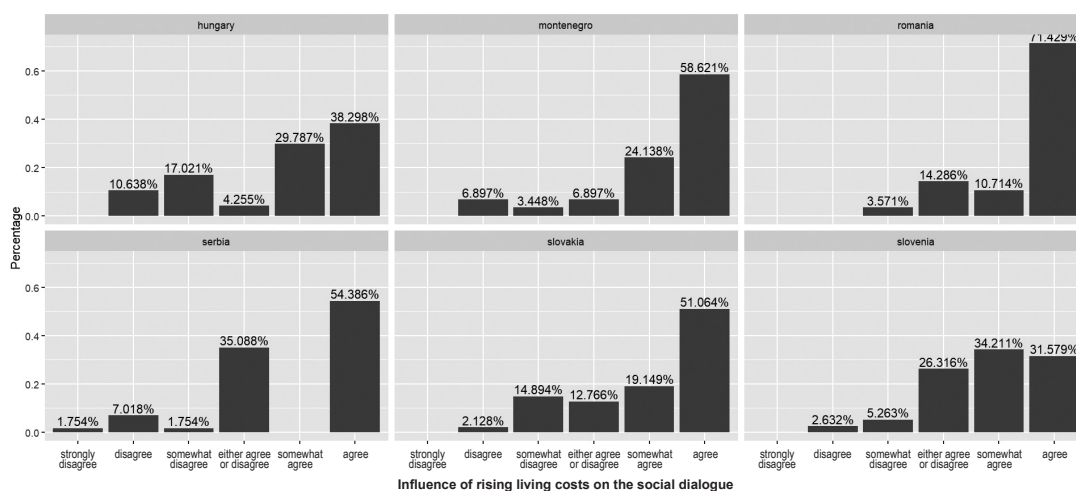

Rumunija i Slovačka pokazuju najviši stepen slaganja, gde dominiraju odgovori „slažem se“, što ukazuje na široko rasprostranjenu percepciju značajnog uticaja. Crna Gora pokazuje raznovrsniji odgovor, sa značajnim udelima u kategorijama „slažem se“, „donekle se slažem“ i „i slažem se i ne slažem se“, što sugeriše nijansiranu percepciju izjave. Mađarska i Srbija pokazuju izrazitiji obrazac. Istovremeno, Srbija snažno naginje ka slaganju; Mađarska pokazuje uravnoteženiju raspodelu, sa značajnim udelom odgovora „i slažem se i ne slažem se“ i „donekle se slažem“. Slovenija ima ravnomerniju raspodelu među odgovorima „slažem se“ i „i slažem se i ne slažem se“.

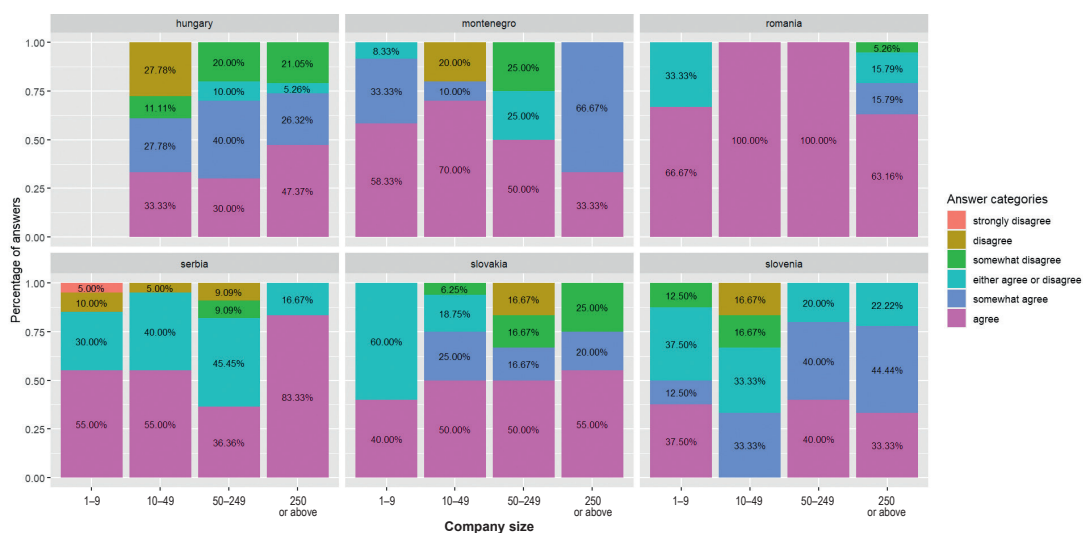

Opšti trend ukazuje na to da veće kompanije doživljavaju usporavanje ekonomije kao nešto što ima jači uticaj na socijalni dijalog, sa značajnim pomakom ka slaganju kako se veličina kompanije povećava. Crna Gora pokazuje posebno zanimljivu polarizaciju u većim kompanijama, gde postoji značajan jaz između snažnog neslaganja i snažnog slaganja, što ukazuje na jedinstvenu dinamiku unutar većih firmi te zemlje.

Pitanje 2.6: Rastući troškovi života

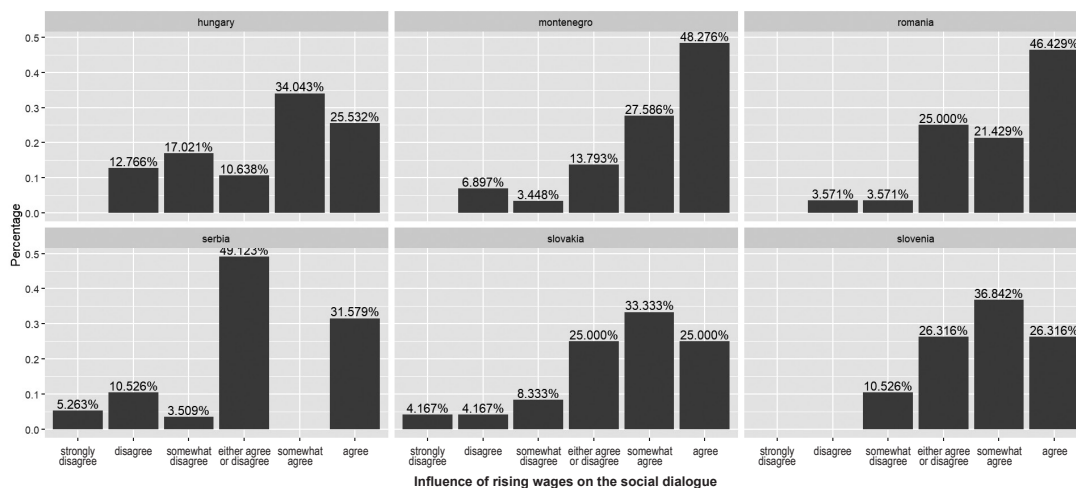

Postoji opšti trend slaganja u većini zemalja, sa značajnom koncentracijom odgovora „slažem se“, što ukazuje na široko rasprostranjenu percepciju da rastući troškovi života značajno utiču na socijalni dijalog. Mađarska i Slovenija se, međutim, ističu uravnoteženijom raspodelom po kategorijama odgovora i značajnim udelom odgovora „i slažem se i ne slažem se“, što ukazuje na nijansiraniju ili neizvesniju percepciju odnosa između rastućih troškova života i socijalnog dijaloga u poređenju sa drugim zemljama.

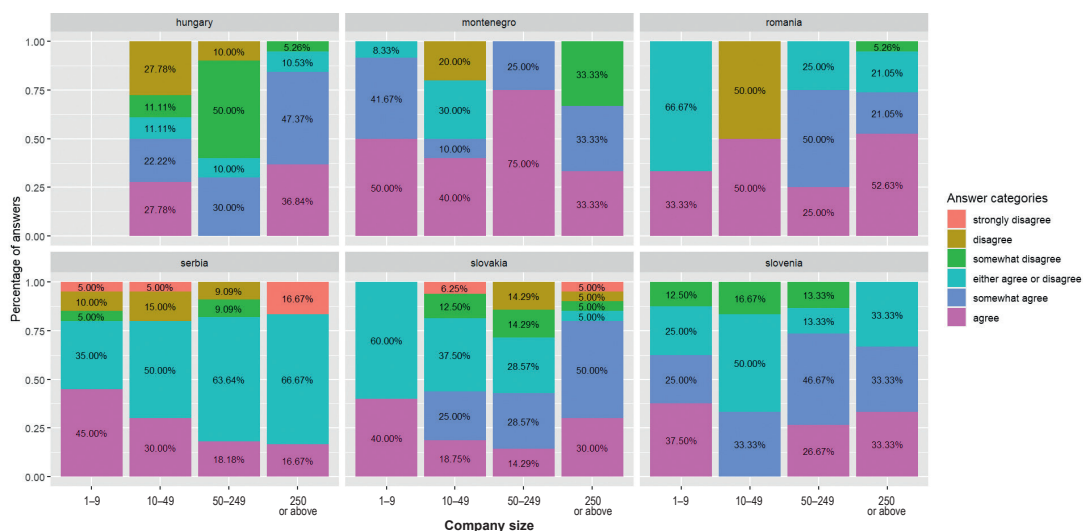

Opšti trend ukazuje na to da veće kompanije, u većini zemalja, doživljavaju rastuće troškove života kao nešto što ima jači uticaj na socijalni dijalog, sa značajnim pomakom ka ugovoru kako se veličina kompanije povećava. Slovenija i Mađarska, međutim, pokazuju jedinstvene obrasce; Slovenija pokazuje snažnu podelu, gde manje kompanije u velikoj meri teže neslaganju, a veće kompanije sporazumu, dok Mađarska pokazuje različit odgovor u zavisnosti od veličine, sa sklonošću ka sporu, posebno u srednjim firmama, i uravnoteženijim stavom u najvećim firmama.

Pitanje 2.7: Rast zarada

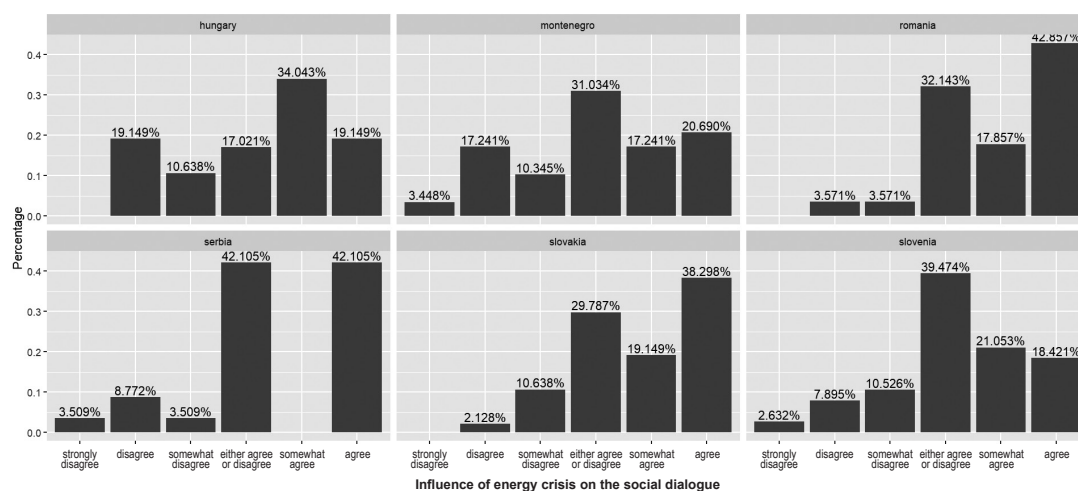

Postoji opšti trend slaganja u većini zemalja, sa značajnom koncentracijom odgovora „slažem se“, što ukazuje na široko rasprostranjenu percepciju da rast zarada značajno utiče na socijalni dijalog. Srbija pokazuje snažno i koncentrisano slaganje, sa dominantnim odgovorom „slažem se“ i relativno niskim udelom neslaganja, što ukazuje na jasnu percepciju direktnog uticaja povećanja zarada na socijalni dijalog.

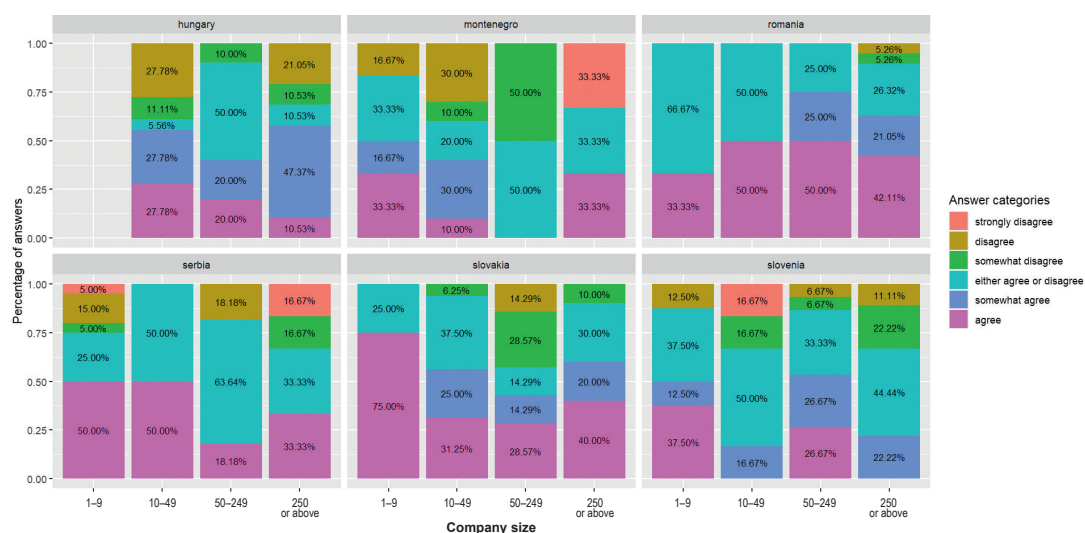

Srbija pokazuje posebno izražen trend, sa dramatičnim pomakom od snažnog neslaganja u manjim kompanijama do pretežnog slaganja u većim kompanijama, što ističe jedinstvenu percepciju uticaja rastućih zarada na socijalni dijalog unutar te zemlje, zavisnu od veličine.

Pitanje 2.8: Energetska kriza

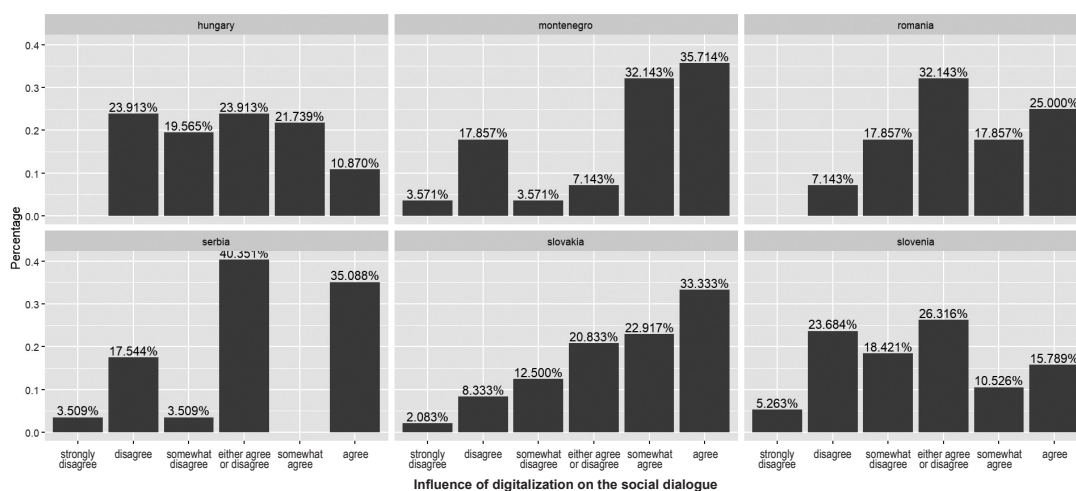

Slika ukazuje na široko rasprostranjeno shvatanje da energetska kriza značajno utiče na socijalni dijalog. Mađarska, međutim, pokazuje uravnoteženiju raspodelu mišljenja, sa značajnim udelom odgovora „i slažem se i ne slažem se“ i „donekle se slažem“, što ukazuje na nijansiranu ili manje odlučnu percepciju uticaja energetske krize na socijalni dijalog u poređenju sa drugim zemljama.

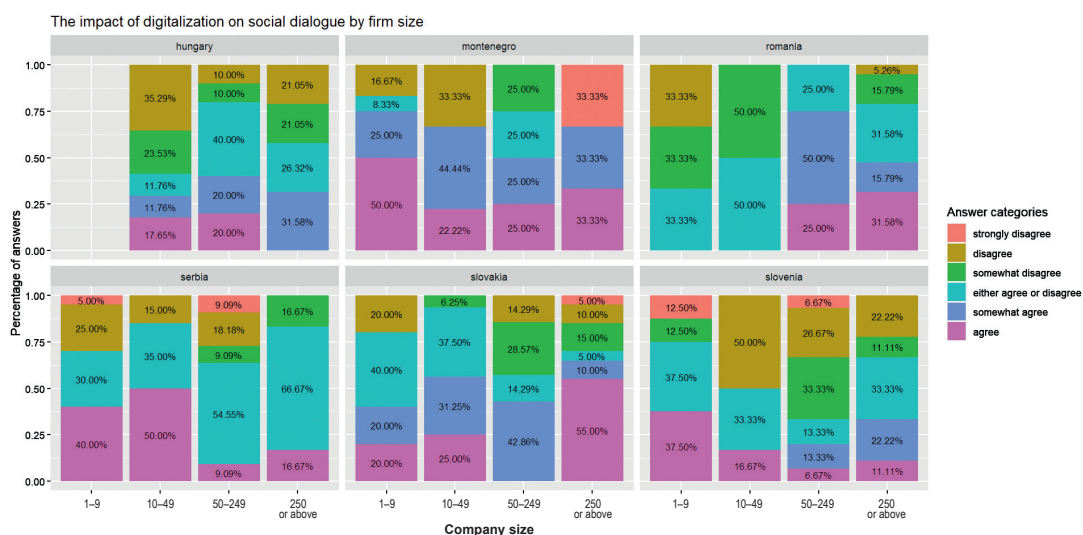

Za razliku od generalno doslednog slaganja primećenog u Rumuniji i snažnih pomeranja ka slaganju, povezanih sa veličinom, u Crnoj Gori, Srbiji i Sloveniji, Mađarska pokazuje raznovrsniji i manje odlučan obrazac u zavisnosti od veličine kompanija. Konkretno, Mađarska pokazuje jedinstven trend neslaganja kod srednjih kompanija (10-49 i 50-249 zaposlenih), dok najveće kompanije (250+) pokazuju uravnoteženiju raspodelu mišljenja, obrazac koji se ne vidi u drugim zemljama. Ovo sugeriše da je percepcija uticaja energetske krize na socijalni dijalog u Mađarskoj nijansiraniya i potencijalno pod uticajem faktora specifičnih za mađarski kontekst u poređenju sa jasnijim trendovima koji se vide u drugim zemljama.

Pitanje 2.9: Digitalizacija

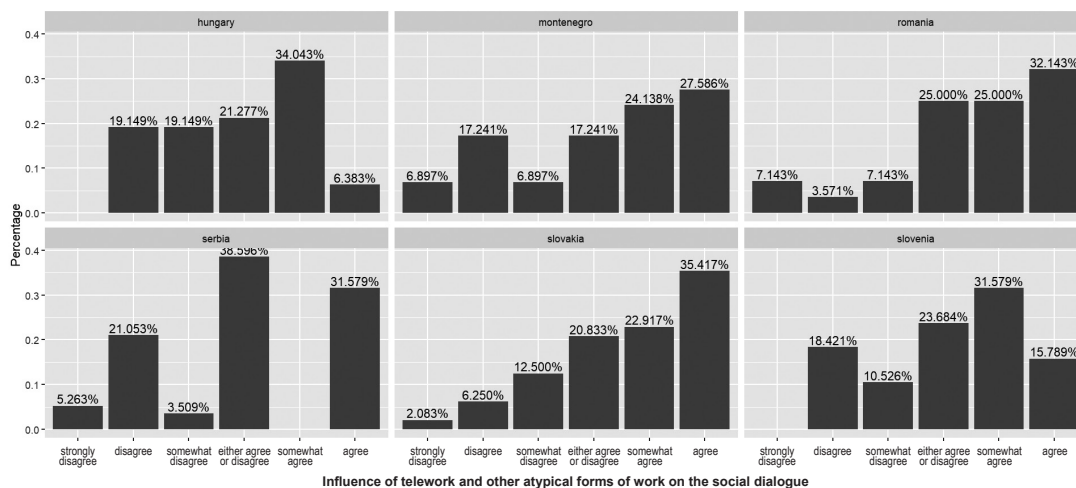

Mađarska se ističe uravnoteženijom raspodelom mišljenja od ostalih zemalja, pokazujući značajan udeo odgovora „i slažem se i ne slažem se“ i „donekle se slažem“, što sugerise nijansirani ili manje odlučni stav o uticaju digitalizacije. Slovenija, iako takođe pokazuje raznoliku raspodelu, pokazuje jedinstven obrazac snažnog neslaganja, posebno u kategoriji „uopšte se ne slažem“, što je manje izraženo u drugim zemljama. Nasuprot tome, Rumunija, Srbija i Slovačka imaju tendenciju da se snažno slažu, što sugerise dosledniju percepciju uticaja digitalizacije na socijalni dijalog.

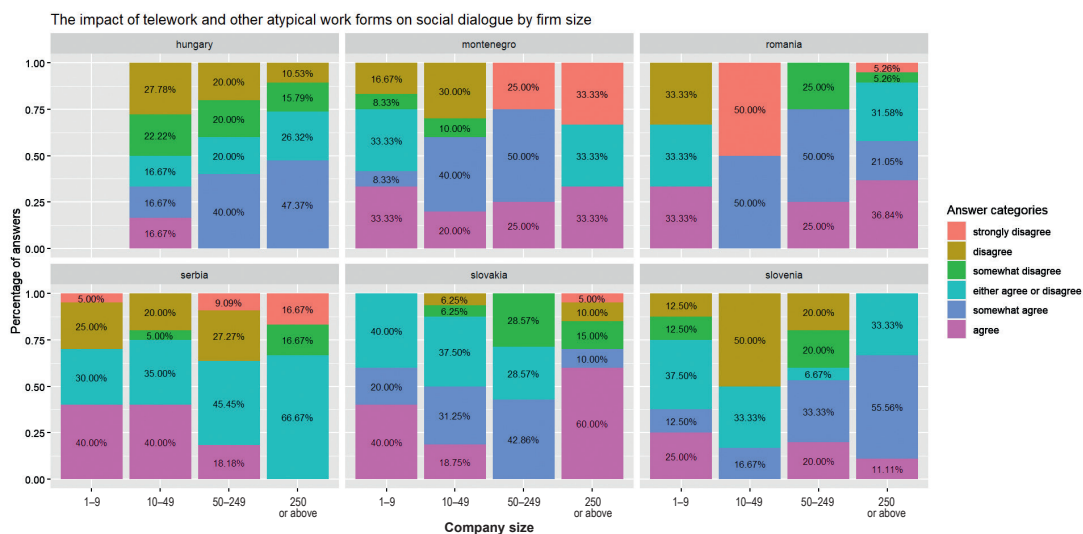

Crna Gora pokazuje jedinstven obrazac polarizacije, gde manje kompanije pokazuju snažnu mešavinu odgovora „uopšte se ne slažem“ i „slažem se“. U poređenju sa tim, veće kompanije u velikoj meri naginju ka slaganju, što je trend manje izražen u drugim zemljama. Slovenija pokazuje izrazito drugačiju sliku vezanu za veličinu, gde manje kompanije pokazuju veći udeo odgovora „uopšte se ne slažem“ nego druge zemlje, a veće kompanije teže ka slaganju, što ukazuje na potencijalnu podelu u percepciji na osnovu veličine kompanije. Nasuprot tome, Rumunija pokazuje doslednije slaganje među svim veličinama kompanija. Istovremeno, Mađarska, Srbija i Slovačka pokazuju raznovrsnije, ali generalno manje ekstremne obrasce raspodele mišljenja nego Crna Gora i Slovenija.

Pitanje 2.10: Rad na daljinu i drugi atipični oblici rada

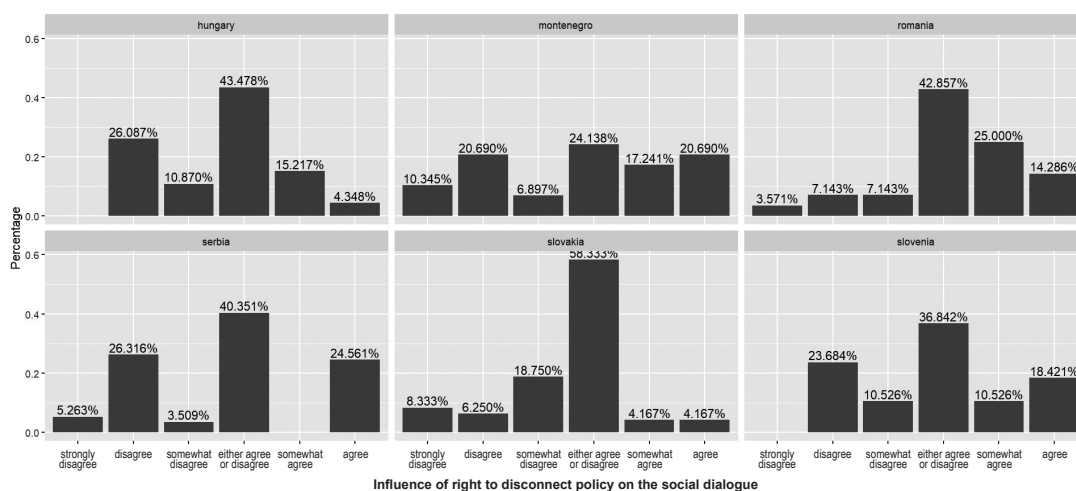

Crna Gora pokazuje jedinstven obrazac relativno uravnotežene raspodele mišljenja, sa značajnim udelima u svim kategorijama, što ukazuje na nijansirani ili manje odlučan stav o uticaju rada na daljinu u poređenju sa snažnijim trendovima slaganja koji se vide u Rumuniji i Slovačkoj. Slovačka, iako pokazuje generalnu sklonost ka slaganju, takođe pokazuje primetan udeo odgovora „i slažem se i ne slažem se“, što ukazuje na stepen nesigurnosti ili nijansirane percepcije koji je manje izražen u Rumuniji. Nasuprot tome, Rumunija pokazuje snažno i dosledno slaganje. Istovremeno, Mađarska i Srbija pokazuju raznovrsnije raspodele sa mešavinom slaganja i neslaganja, ali bez uravnotežene raspodele koja se vidi u Crnoj Gori ili značajne nesigurnosti koja se vidi u Slovačkoj.

Mađarska pokazuje jedinstven obrazac sa visokim udelom odgovora „i slažem se i ne slažem se“ u kompanijama svih veličina, što ukazuje na dosledan nivo nesigurnosti ili nijansirane percepcije koja je manje izražena u drugim zemljama. Za razliku od snažnog trenda slaganja koji se primećuje u Rumuniji u kompanijama svih veličina ili izrazitih pomeranja ka slaganju, povezanih sa veličinom, u Crnoj Gori, Srbiji i Sloveniji, Mađarska pokazuje ravnomerniju raspodelu mišljenja, što ukazuje na manje odlučan stav o uticaju rada na daljinu. Štaviše, izražen trend neslaganja kod mađarskih kompanija srednje veličine (10-49 i 50-249 zaposlenih) nije primećen u drugim zemljama, što ukazuje na potencijalno jedinstvenu dinamiku unutar mađarskog poslovnog okruženja.

Pitanje 2.11: Pravo zaposlenog na isključenje

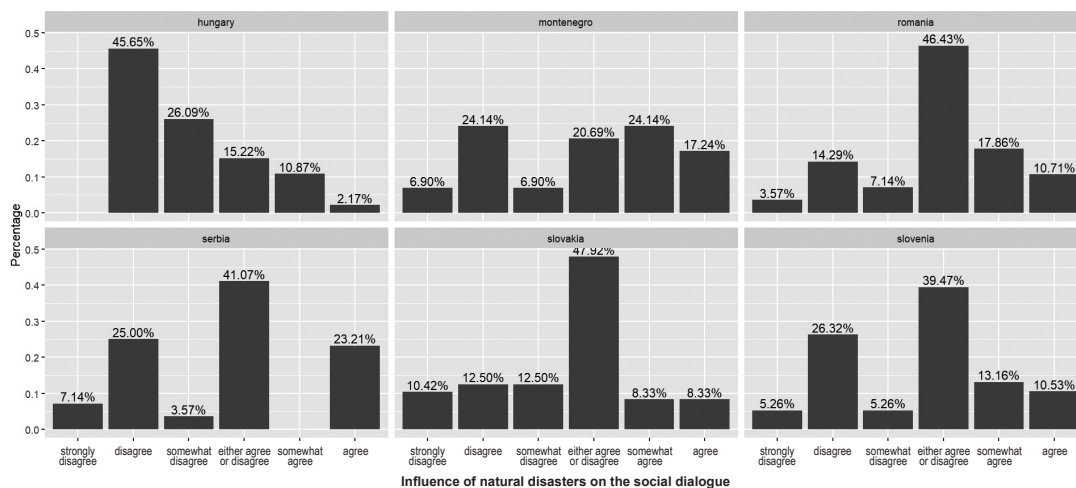

Srbija ima jedinstvenu polarizaciju, pokazujući snažnu koncentraciju odgovora i u kategorijama „slažem se“ i „uopšte se ne slažem“. Ovo ukazuje na duboko podeljeno mišljenje o uticaju politike, za razliku od umerenijih ili dosledno slagajućih trendova u drugim zemljama. Ova oštra polarizacija u Srbiji je u suprotnosti sa generalno većim slaganjem u Rumuniji i Slovačkoj i uravnoteženijim raspodelama i neizvesnošću izraženim u Mađarskoj i Sloveniji.

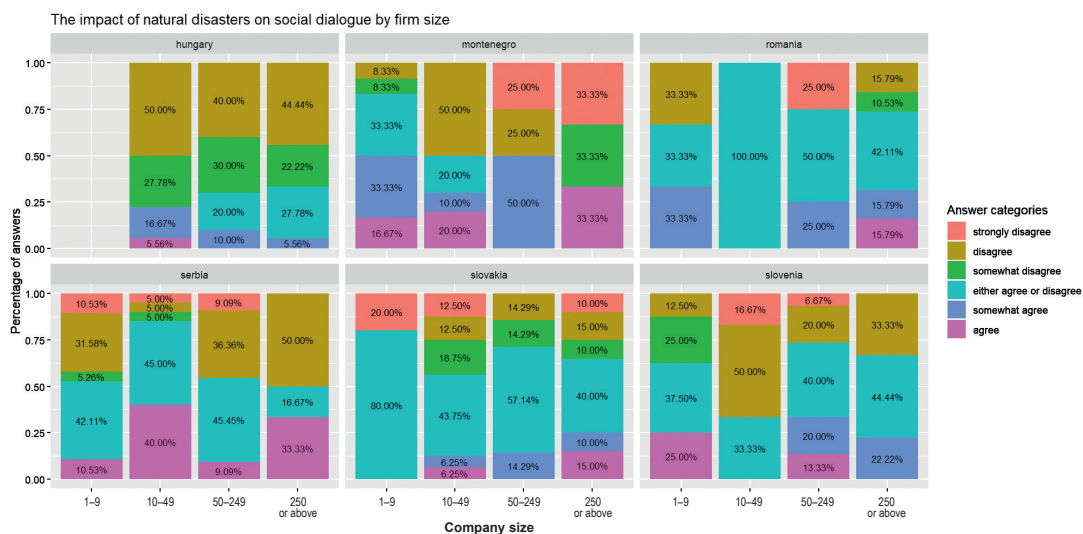

Mađarska pokazuje jedinstveno raznoliku distribuciju mišljenja u zavisnosti od veličine kompanija, sa značajnim udelom odgovora „i slažem se i ne slažem se“ i приметnim trendom neslaganja kod srednjih kompanija, za razliku od doslednijeg slaganja koje se vidi u Rumuniji ili izrazitih promena vezanih za veličinu u Crnoj Gori i Srbiji. Visoka prevalencija „i slažem se i ne slažem se“ u Mađarskoj ukazuje na preovlađujuću nesigurnost ili nijansiranu percepciju uticaja politike, što je manje izraženo u drugim zemljama gde dominiraju odlučniji odgovori „slažem se“ ili „ne slažem se“.

Pitanje 2.12: Prirodne katastrofe

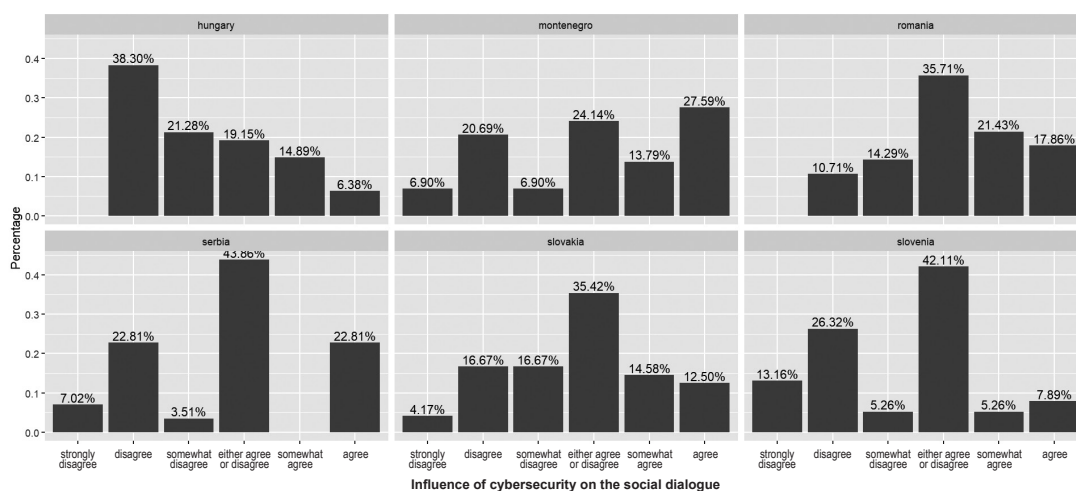

Mađarska pokazuje najviši stepen neslaganja među svim zemljama, sa dominantnim odgovorom „uopšte se ne slažem“, što ukazuje na znatno nižu percepciju uticaja prirodnih katastrofa na socijalni dijalog nego što je to opšte slaganje ili nesigurnost koja se vidi u drugim zemljama. Ovo oštro neslaganje u Mađarskoj je u suprotnosti sa snažnim slaganjem primećenim u Rumuniji i Sloveniji i značajnom nesigurnošću izraženom u Crnoj Gori i Slovačkoj, gde su izraženi odgovori „i slažem se i ne slažem se“. Štaviše, čak i u Srbiji, koja pokazuje polarizovan stav, preovlađuje slaganje, za razliku od jasne sklonosti Mađarske ka snažnom neslaganju, što sugerise jedinstvenu perspektivu o odnosu između prirodnih katastrofa i socijalnog dijaloga u mađarskom kontekstu.

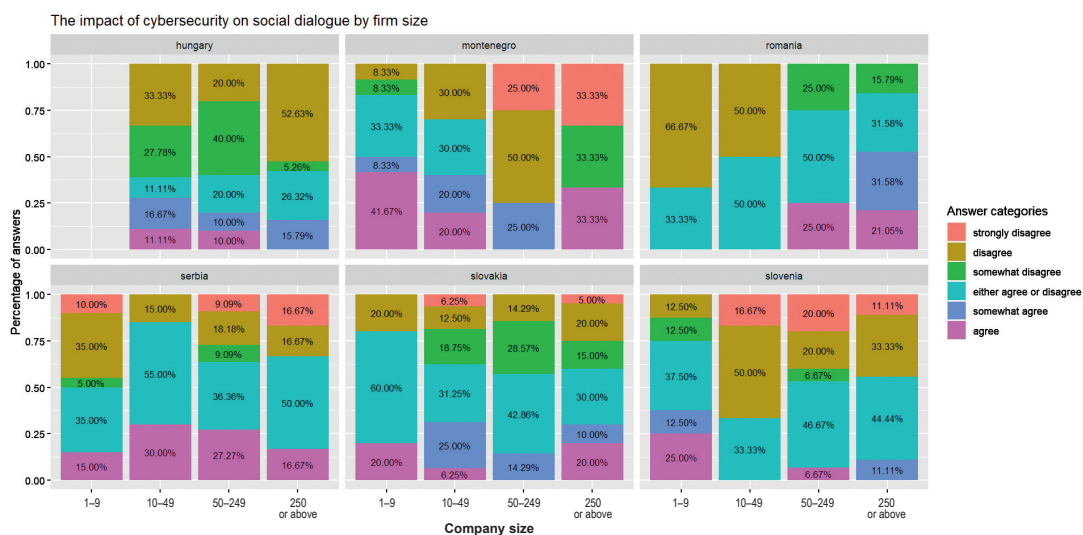

Slovačka pokazuje jedinstven obrazac snažnog neslaganja u manjim kompanijama (1-9 zaposlenih), zajedno sa značajnim pomakom ka slaganju u većim kompanijama (250+ zaposlenih), dinamika koja nije tako jasno definisana u drugim zemljama. Ova izrazita razlika u vezi sa veličinom u Slovačkoj je u suprotnosti sa doslednijim slaganjem u Rumuniji među svim veličinama i generalno različitim ili neizvesnim raspodelama primećenim u Mađarskoj, Crnoj Gori i Sloveniji.

Pitanje 2.13: Sajber bezbednost

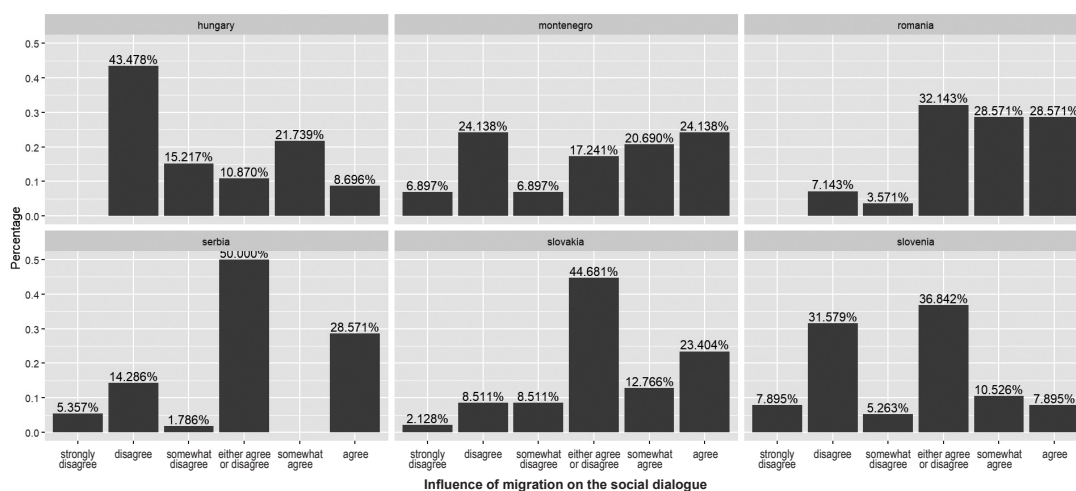

Rumunija pokazuje snažno i dosledno slaganje, sa najvećim udelom odgovora „slažem se“ među svim zemljama, što ukazuje na jasnu percepciju značajnog uticaja sajber bezbednosti na socijalni dijalog. Ovo dosledno slaganje u Rumuniji je u suprotnosti sa raznovrsnijim ili neizvesnijim raspodelama primećenim u Mađarskoj, Crnoj Gori i Sloveniji, gde su odgovori „i slažem se i ne slažem se“ izraženi.

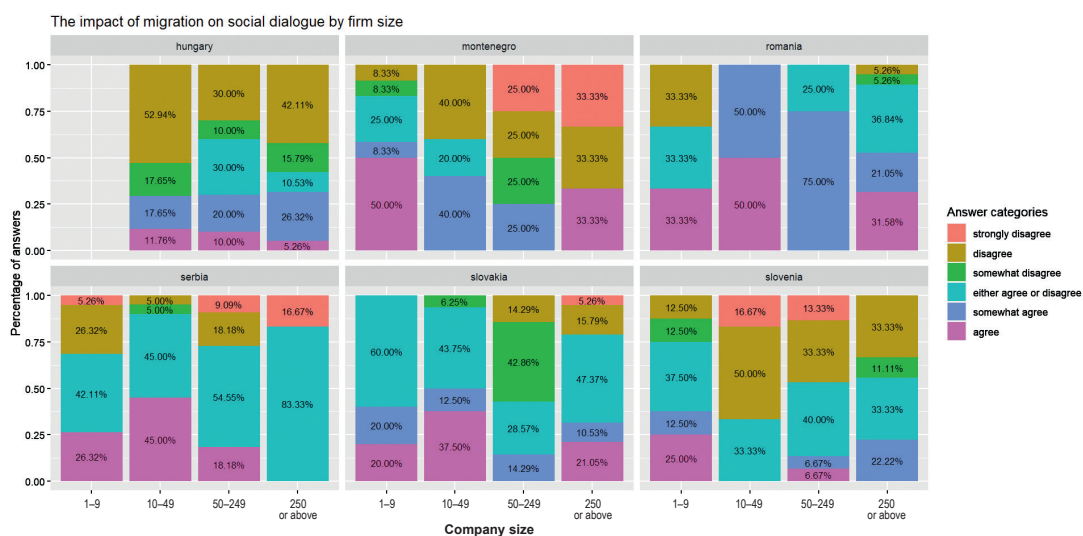

Rumunija pokazuje konzistentan trend snažnog slaganja među kompanijama svih veličina, pri čemu dominiraju odgovori „slažem se“ i „donekle se slažem“, što ukazuje na jedinstvenu percepciju uticaja sajber bezbednosti na socijalni dijalog bez obzira na veličinu firme. Ovo konzistentno slaganje u Rumuniji je u suprotnosti sa raznovrsnijim obrascima primećenim u Mađarskoj, Crnoj Gori i Sloveniji, gde manje kompanije često pokazuju veći procenat neslaganja ili nesigurnosti. Štaviše, čak i u Srbiji i Slovačkoj, koje pokazuju neke promene vezane za veličinu, ukupni nivo slaganja je manje izražen nego u Rumuniji, što ističe jedinstven nivo konsenzusa među firmama svih veličina u vezi sa uticajem sajber bezbednosti.

Pitanje 2.14: Migracije

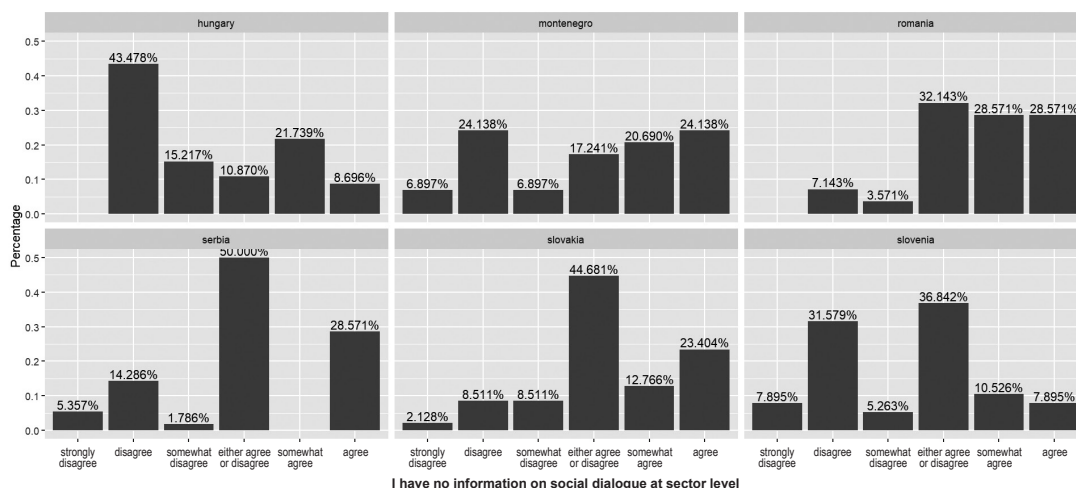

Mađarska pokazuje najjače neslaganje među svim zemljama, sa dominantnim odgovorom „uopšte se ne slažem“, što ukazuje na znatno nižu percepciju uticaja migracija na socijalni dijalog nego što je to opšte slaganje ili nesigurnost koji se vide u drugim zemljama. Ovo oštro neslaganje u Mađarskoj je u suprotnosti sa snažnim slaganjem primećenim u Rumuniji i Sloveniji i značajnom nesigurnošću izraženom u Crnoj Gori i Slovačkoj, gde su izraženi odgovori „i slažem se i ne slažem se“. Štaviše, čak i u Srbiji, koja pokazuje polarizovan stav, prevlađuje slaganje, za razliku od Mađarske koja jasno naginje ka snažnom neslaganju, što sugerise jedinstvenu perspektivu o odnosu između migracija i socijalnog dijaloga u mađarskom kontekstu.

Crna Gora pokazuje jedinstven obrazac relativno uravnotežene raspodele mišljenja među svim veličinama kompanija, sa značajnim udelima u kategorijama „slažem se“, „i slažem se i ne slažem se“ i „uopšte se ne slažem“, što ukazuje na dosledno nijansiran ili manje odlučan stav o uticaju migracije, za razliku od trendova snažnijeg slaganja koji se vide u Rumuniji ili izrazitog neslaganja primećenog u Mađarskoj. Ova uravnotežena raspodela u Crnoj Gori, posebno u većim kompanijama, u suprotnosti je sa izraženijim promenama vezanim za veličinu u Srbiji i Sloveniji, gde manje kompanije teže neslaganju, a veće kompanije slaganju.

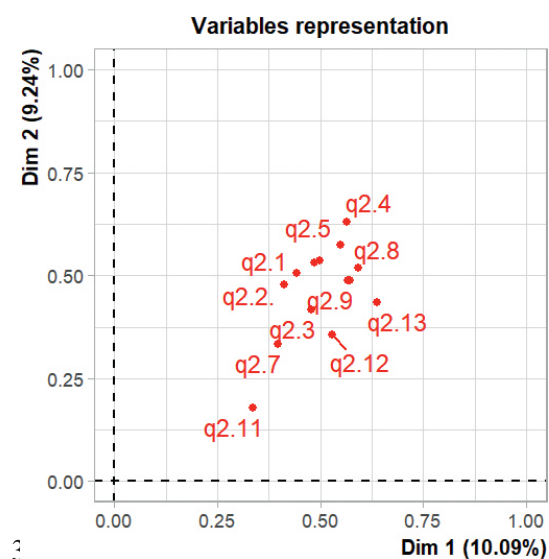
Pitanje 2.15: Nemam nikakve informacije o sektorskom/granskom socijalnom dijalogu

Mađarska pokazuje najjače slaganje sa ovom izjavom među svim zemljama, sa dominantnim odgovorom „uopšte se ne slažem“, što ukazuje na visok nivo svesti ili pristupa informacijama o socijalnom dijalogu na nivou sektora, za razliku od nesigurnosti ili neslaganja primećenog u drugim zemljama. Ovo snažno neslaganje u Mađarskoj je u suprotnosti sa značajnom nesigurnošću izraženom u Crnoj Gori i Slovačkoj, gde su odgovori „i slažem se i ne slažem se“ izraženi, što ukazuje na manje jasno razumevanje ili pristup informacijama.

Odgovori na ovu izjavu sadržali su mnoge nedostajuće vrednosti; stoga, da bi se izbeglo izvođenje ozbiljno pristrasnih zaključaka, izjava po veličini firme nije analizirana.

Kompleksna analiza faktora koji utiču na socijalni dijalog od 2020. godine

Simboli:

Pitanje 2.1	Pandemija COVID-19 pandemic
Pitanje 2.2	Nedostatak radne snage
Pitanje 2.3	Ukrajinska kriza
Pitanje 2.4	Inflacija
Pitanje 2.5	Usporavanje ekonomije
Pitanje 2.6	Rastući troškovi života
Pitanje 2.7	Rast zarada
Pitanje 2.8	Energetska kriza
Pitanje 2.9	Digitalizacija
Pitanje 2.10	Rad na daljinu i drugi atipični oblici rada
Pitanje 2.11	Pravo zaposlenog na isključenje
Pitanje 2.12	Prirodne katastrofe
Pitanje 2.13	Sajber bezbednost
Pitanje 2.14	Migracije

Napomena: Pitanje 2.15 je namerno izostavljeno zbog velikog broja nedostajućih odgovora.

Ispitanici generalno vide faktore koji utiču na socijalni dijalog manje-više slično. Međutim, postoje neke osobenosti:

- ekonomske borbe, predvođene inflacijom, recesijom i energetsom krizom, najjači su faktori koji utiču na socijalni dijalog;
- egzogeni faktori poput prirodnih katastrofa, sajber bezbednosti i digitalizacije bliži su prethodnoj grupi faktora, izražavajući tako izvestan strah i neizvesnost koji takođe mogu voditi partnere u izgradnji neke vrste socijalnog dijaloga;
- nedostatak radne snage i pandemija su ključni, ali prošli događaji; Nedostatak radne snage je manje ozbiljan nego pre 2020. godine zbog ekonomskog pada; i dalje je važan, ali ne toliko važan kao inflacija, jer se nedostatkom radne snage može nekako upravljati, a to znači prekomernu potražnju, dok je inflacija mnogo štetnija za kompanije;
- zanimljivo je da politika „prava na isključenje“ ima veoma slabu vezu sa drugim faktorima, jer ne predstavlja nužno opasnost za kompanije, za razliku od inflacije.

Posebne teme u sektorskom socijalnom dijalogu

Mađarska	Ne znam	Ne	Da
Bezbednost i zdravlje na radu	27,7%	19,1%	53,2%
Prestanak radnog odnosa	34,0%	29,8%	36,2%
Stručno osposobljavanje/pripravništvo	31,9%	21,3%	46,8%
Radno vreme i referentni period	38,3%	17,0%	44,7%
Socijalno/zdravstveno osiguranje	36,2%	36,2%	27,7%
Dodatni benefiti	40,4%	14,9%	44,7%
Uznemiravanje	44,7%	36,2%	19,1%
Aktivno starenje	40,4%	36,2%	23,4%
Minimalna zarada u okviru sektora	38,3%	25,5%	36,2%
Ostali elementi zarade	36,2%	23,4%	40,4%
Fleksibilni uslovi rada	40,4%	27,7%	31,9%
Ekološka održivost	40,4%	31,9%	27,7%
Društvena održivost	42,6%	29,8%	27,7%
Zapošljavanje radnika migranata	40,4%	19,1%	40,4%
Razlika između polova u zaradama	44,7%	36,2%	19,1%
Roditeljsko odsustvo	44,7%	29,8%	25,5%

Visoka saglasnost oko bezbednosti i zdravlja na radu odražava njen fundamentalni značaj i utvrđene regulatorne okvire, što ukazuje na snažan normativni konsenzus o njenom značaju. Nasuprot tome, povišen broj odgovora „ne znam“ za „uznemiravanje“ i „razliku između polova u zaradama“ može ukazivati na nedostatak transparentnosti, svesti ili percipirane efikasnosti postojećih politika, što potencijalno ukazuje na sistemske probleme ili potrebu za poboljšanom komunikacijom i obukom. Značajna neizvesnost koja okružuje „socijalno/zdravstveno osiguranje“ i „aktivno starenje“ mogla bi signalizirati percipiranu složenost ili nestabilnost u ovim oblastima, ističući potencijalne zabrinutosti u vezi sa socijalnom sigurnošću i dugoročnim izgledima za zapošljavanje.

Crna Gora	Ne znam	Ne	Da
Bezbednost i zdravlje na radu	6,9%	17,2%	75,9%
Prestanak radnog odnosa	13,8%	3,4%	82,8%
Stručno osposobljavanje/pripravništvo	13,8%	13,8%	72,4%
Radno vreme i referentni period	3,4%	13,8%	82,8%
Socijalno/zdravstveno osiguranje	10,3%	20,7%	69,0%
Dodatni benefiti	10,3%	13,8%	75,9%
Uznemiravanje	17,2%	37,9%	44,8%
Aktivno starenje	24,1%	41,4%	34,5%
Minimalna zarada u okviru sektora	10,3%	17,2%	72,4%
Ostali elementi zarade	13,8%	20,7%	65,5%
Fleksibilni uslovi rada	17,2%	17,2%	65,5%
Ekološka održivost	17,2%	41,4%	41,4%
Društvena održivost	17,2%	41,4%	41,4%
Zapošljavanje radnika migranata	13,8%	48,3%	37,9%
Razlika između polova u zaradama	13,8%	58,6%	27,6%
Roditeljsko odsustvo	3,4%	37,9%	58,6%

Preovlađujuća saglasnost o važnosti „prestanka radnog odnosa“ i „radnog vreme i referentnog perioda“ ukazuje na duboku zabrinutost i regulatorni fokus na ova osnovna radna prava, što potencijalno odražava zabrinutost oko sigurnosti posla i ravnoteže između posla i privatnog života. Međutim, teme poput „uznemiravanja“, „aktivnog starenja“, „ekološke održivosti“, „društvene održivosti“ i „zapošljavanja radnika migranata“ otkrivaju podeljenije mišljenje, sa značajnim brojem ispitanika koji se ne slaže („ne“) ili izražava nesigurnost („ne znam“), što potencijalno signalizira nedostatak jasnih politika, društvenu nelagodnost ili potrebu za daljim dijalogom o ovim složenim pitanjima.

Rumunija	Ne znam	Ne	Da
Bezbednost i zdravlje na radu	7,1%	0,0%	92,9%
Prestanak radnog odnosa	14,3%	3,6%	82,1%
Stručno osposobljavanje/pripravništvo	7,1%	3,6%	89,3%
Radno vreme i referentni period	10,7%	7,1%	82,1%
Socijalno/zdravstveno osiguranje	17,9%	10,7%	71,4%
Dodatni benefiti	14,3%	14,3%	71,4%
Uznemiravanje	10,7%	17,9%	71,4%
Aktivno starenje	17,9%	46,4%	35,7%
Minimalna zarada u okviru sektora	3,6%	28,6%	67,9%
Ostali elementi zarade	7,1%	28,6%	64,3%
Fleksibilni uslovi rada	7,1%	14,3%	78,6%
Ekološka održivost	14,3%	50,0%	35,7%
Društvena održivost	17,9%	35,7%	46,4%
Zapošljavanje radnika migranata	14,3%	64,3%	21,4%
Razlika između polova u zaradama	10,7%	39,3%	50,0%
Roditeljsko odsustvo	10,7%	32,1%	57,1%

Gotovo jednoglasno slaganje o „bezbednosti i zdravlju na radu“ ističe fundamentalni značaj i potencijalnu efikasnost postojećih propisa, što ukazuje na snažan društveni i organizacioni konsenzus. Međutim, postoji značajan pomak ka neslaganju („ne“) o temama poput „zapošljavanja radnika migranata“ i „ekološke održivosti“, što odražava potencijalnu zabrinutost u društvu, otpor promenama ili nedostatak jasnih politika, ističući mogući jaz između percipiranih ekonomskih potreba i društvenih vrednosti. Umereno slaganje o „razlici između polova u zaradama“ i značajno neslaganje sa tim ukazuju na rastuće prepoznavanje problema i uporni otpor njegovom rešavanju, što potencijalno ukazuje na potrebu za snažnijim političkim intervencijama i kampanjama za podizanje svesti.

Srbija	Ne znam	Ne	Da
Bezbednost i zdravlje na radu	24,6%	14,0%	61,4%
Prestanak radnog odnosa	17,5%	10,5%	71,9%
Stručno osposobljavanje/pripravništvo	17,5%	15,8%	66,7%
Radno vreme i referentni period	19,3%	8,8%	71,9%
Socijalno/zdravstveno osiguranje	26,3%	19,3%	54,4%
Dodatni benefiti	26,3%	26,3%	47,4%
Uznemiravanje	38,6%	28,1%	33,3%
Aktivno starenje	29,8%	17,5%	52,6%
Minimalna zarada u okviru sektora	40,4%	12,3%	47,4%
Ostali elementi zarade	19,3%	24,6%	56,1%
Fleksibilni uslovi rada	21,1%	19,3%	59,6%
Ekološka održivost	28,1%	19,3%	52,6%

Srbija	Ne znam	Ne	Da
Društvena održivost	29,8%	42,1%	28,1%
Zapošljavanje radnika migranata	29,8%	49,1%	21,1%
Razlika između polova u zaradama	26,3%	24,6%	49,1%
Roditeljsko odsustvo	24,6%	14,0%	61,4%

Iako ključna pitanja poput „prestanka radnog odnosa“ i „radnog vremena“ i dalje pokazuju značajnu saglasnost, pad u odeljku „bezbednost i zdravlje na radu“ u poređenju sa prethodnom gotovo jednoglasnošću ukazuje na potencijalno smanjenje percipirane efikasnosti ili društvene brige. Značajan porast odgovora „ne znam“ u većini tema, posebno za „uznemiravanje“, „minimalna zarada u okviru sektora“ i „socijalno/zdravstveno osiguranje“, ukazuje na široko rasprostranjen nedostatak jasnoće, svesti ili percipirane složenosti, što signalizira potencijalni prekid komunikacije ili razumevanja između poslodavaca i zaposlenih.

Slovačka	Ne znam	Ne	Da
Bezbednost i zdravlje na radu	29,2%	14,6%	56,3%
Prestanak radnog odnosa	41,7%	12,5%	45,8%
Stručno osposobljavanje/pripravništvo	18,8%	12,5%	68,8%
Radno vreme i referentni period	27,1%	6,3%	66,7%
Socijalno/zdravstveno osiguranje	41,7%	12,5%	45,8%
Dodatni benefiti	27,1%	20,8%	52,1%
Uznemiravanje	41,7%	39,6%	18,8%
Aktivno starenje	43,8%	33,3%	22,9%
Minimalna zarada u okviru sektora	27,1%	18,8%	54,2%
Ostali elementi zarade	37,5%	12,5%	50,0%
Fleksibilni uslovi rada	25,0%	16,7%	58,3%
Ekološka održivost	27,1%	43,8%	29,2%
Društvena održivost	43,8%	22,9%	33,3%
Zapošljavanje radnika migranata	33,3%	31,3%	35,4%
Razlika između polova u zaradama	43,8%	27,1%	29,2%
Roditeljsko odsustvo	52,1%	20,8%	27,1%

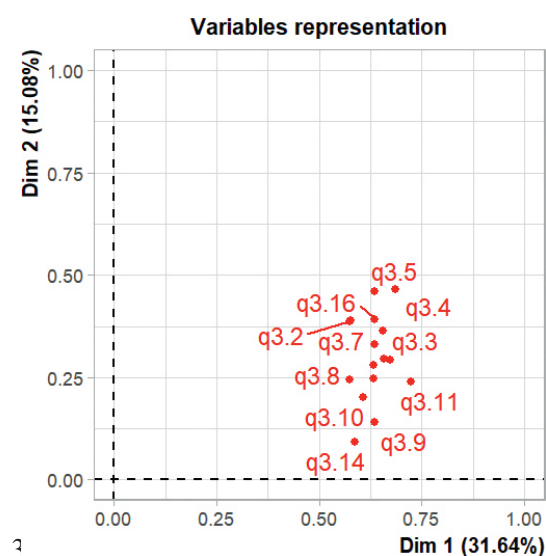
Visok nivo neizvesnosti, posebno za „prestanak radnog odnosa“, „socijalno/zdravstveno osiguranje“, „uznemiravanje“, „aktivno starenje“, „razliku između polova u zaradama“ i „roditeljsko odsustvo“, ukazuje na potencijalni jaz između okvira politike i životnih iskustava radnika ili na nedostatak jasne komunikacije i razumevanja. Nagli pad slaganja („da“) oko „uznemiravanja“ i „aktivnog starenja“, zajedno sa značajnim povećanjem neslaganja („ne“) oko „ekološke održivosti“, odražava rastuću zabrinutost ili skepticizam u pogledu efikasnosti trenutnih politika ili percipirane društvene posvećenosti rešavanju ovih pitanja.

Slovenija	Ne znam	Ne	Da
Bezbednost i zdravlje na radu	23,7%	13,2%	63,2%
Prestanak radnog odnosa	28,9%	13,2%	57,9%
Stručno osposobljavanje/pripravništvo	36,8%	7,9%	55,3%
Radno vreme i referentni period	23,7%	10,5%	65,8%
Socijalno/zdravstveno osiguranje	31,6%	21,1%	47,4%
Dodatni benefiti	42,1%	28,9%	28,9%
Uznemiravanje	50,0%	18,4%	31,6%

Slovenija	Ne znam	Ne	Da
Aktivno starenje	47,4%	39,5%	13,2%
Minimalna zarada u okviru sektora	23,7%	7,9%	68,4%
Ostali elementi zarade	23,7%	2,6%	73,7%
Fleksibilni uslovi rada	36,8%	26,3%	36,8%
Ekološka održivost	34,2%	55,3%	10,5%
Društvena održivost	42,1%	44,7%	13,2%
Zapošljavanje radnika migranata	34,2%	60,5%	5,3%
Razlika između polova u zaradama	34,2%	60,5%	5,3%
Roditeljsko odsustvo	28,9%	31,6%	39,5%

Izuzetno veliko neslaganje oko pitanja „zapošljavanje radnika migranata“ i „razlika između polova u zaradama“, zajedno sa minimalnim slaganjem, ukazuje na snažan otpor ili nedostatak percipirane važnosti u rešavanju ovih pitanja, što potencijalno odražava duboko ukorenjene društvene predrasude ili percipiranu neefikasnost postojećih politika. Visok broj odgovora „ne znam“, posebno za pitanja „uznemiravanje“, „aktivno starenje“ i „dodatni benefiti“, ukazuje na značajan nedostatak jasnoće ili svesti, što potencijalno signalizira prekid komunikacije ili nedostatak poverenja u postojeće okvire. Nagli pad slaganja („da“) oko pitanja „ekološka održivost“ i „društvena održivost“, zajedno sa velikim neslaganjem, ukazuje na potencijalni jaz između percipiranih društvenih vrednosti i stvarnosti na radnom mestu, ističući potrebu za snažnijom integracijom principa održivosti u organizacione prakse.

Kompleksna analiza sektorskih tema

Simboli:

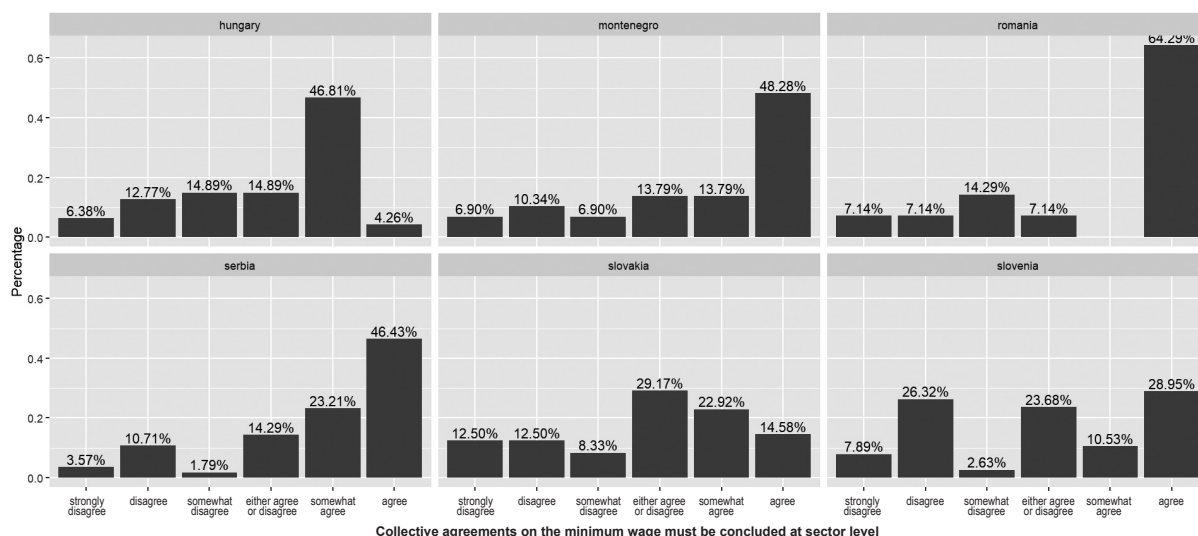
Pitanje 3.1	Bezbednost i zdravlje na radu
Pitanje 3.2	Prestanak radnog odnosa
Pitanje 3.3	Stručno osposobljavanje/pripravnništvo
Pitanje 3.4	Radno vreme i referentni period
Pitanje 3.5	Socijalno/zdravstveno osiguranje
Pitanje 3.6	Dodatni benefiti
Pitanje 3.7	Uznemiravanje
Pitanje 3.8	Aktivno starenje
Pitanje 3.9	Minimalna zarada u okviru sektora
Pitanje 3.10	Ostali elementi zarade
Pitanje 3.11	Fleksibilni uslovi rada
Pitanje 3.12	Ekološka održivost
Pitanje 3.13	Društvena održivost
Pitanje 3.14	Zapošljavanje radnika migranata
Pitanje 3.15	Razlika između polova u zaradama
Pitanje 3.16	Roditeljsko odsustvo

Glavni nalazi:

- pitanja vezana za stručno osposobljavanje, socijalno i zdravstveno osiguranje i radno vreme razmatraju se u svim zemljama; to su najvažnija pitanja;
- fleksibilno radno vreme je takođe povezano sa prethodnom grupom; međutim, u drugom aspektu, pošto nije povezano sa zakonom o radu, kompanije imaju veću slobodu u vezi sa ovim pitanjem;
- ova „sloboda“ segmentira teme jer postoje pitanja dobrobiti radnika (kao što su roditeljsko odsustvo, upravljanje pitanjima uznemiravanja i aktivnog starenja) koja firme mogu da obezbede kao „benefit“.

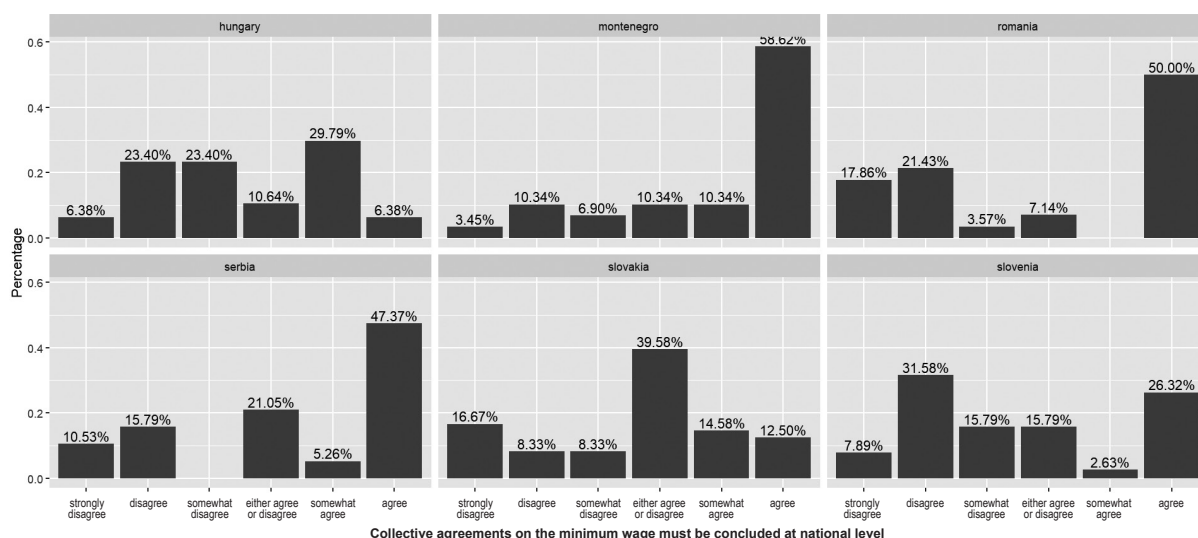
Kolektivni ugovor o minimalnoj zaradi

Pitanje 4.1: Kolektivni ugovori koji se odnose na minimalnu zaradu moraju biti zaključeni na sektorskom/granskom nivou

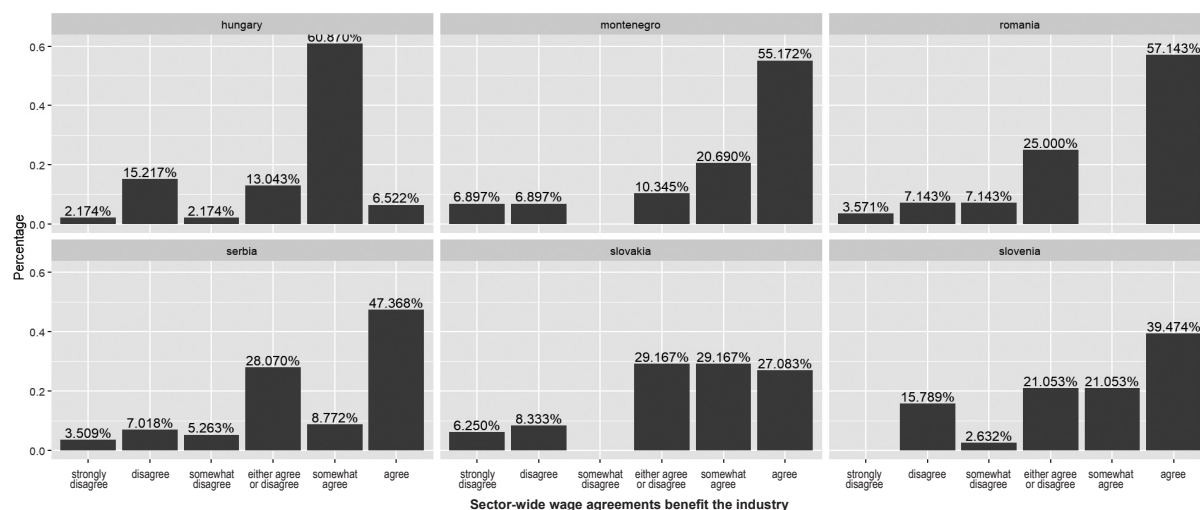
Rumunija pokazuje najjače slaganje, sa dominantnim odgovorom „slažem se“, što ukazuje na snažan konsenzus o neophodnosti sektorskih ugovora o minimalnoj zaradi. Mađarska i Srbija pokazuju polarizovaniju raspodelu, sa značajnim udelom ispitanika koji su izabrali „i slažem se i ne slažem se“, što ukazuje na nedostatak jasnog konsenzusa ili nijansiranu perspektivu. Crna Gora, Slovačka i Slovenija pokazuju raznovrsniju raspodelu mišljenja. Stavovi ispitanika su nezavisni od toga da li imaju kolektivni ugovor kod poslodavca ili sektora. Odgovori takođe ne zavise od veličine kompanija.

Pitanje 4.2: Kolektivni ugovori koji se odnose na minimalnu zaradu moraju biti zaključeni na nacionalnom nivou

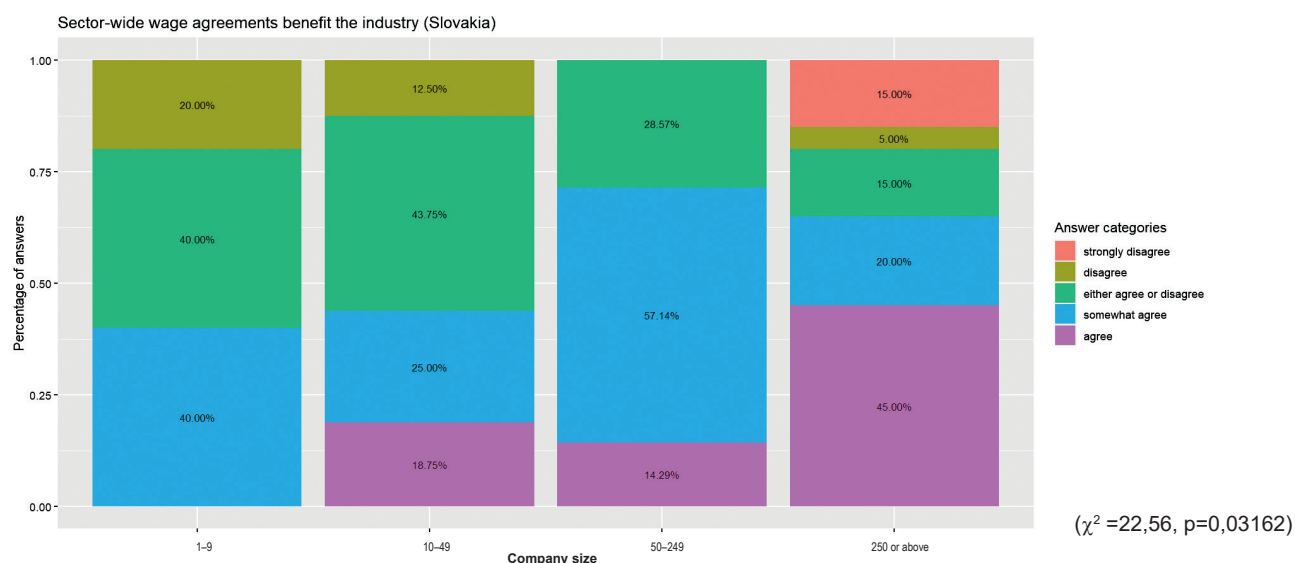
Rumunija i Srbija pokazuju najviši stepen slaganja, sa dominantnim odgovorom „slažem se“, što ukazuje na snažan konsenzus o neophodnosti sporazuma o minimalnoj zaradi na nacionalnom nivou. Slovačka pokazuje jedinstven obrazac, sa najvećim udelom ispitanika koji su izabrali „i slažem se i ne slažem se“, što ukazuje na značajan nivo nesigurnosti ili nijansiranu perspektivu. Mađarska, Crna Gora i Slovenija pokazuju raznovrsniju raspodelu mišljenja. Odgovori ne zavise od veličine i od toga da li kompanija ima bilo kakav oblik kolektivnog ugovora.

Pitanje 4.3: Ugovori o zaradama na nivou sektora služe interesu sektora

Slovačka se ističe jedinstvenim obrascem visoke neizvesnosti, pokazujući najveći udeo odgovora „i slažem se i ne slažem se“ među svim zemljama, što ukazuje na nedostatak jasnog konsenzusa ili nijansirane perspektive o uticaju sektorskih ugovora. Nasuprot tome, Rumunija i Srbija snažno naginju ka slaganju sa konstatacijom, što ukazuje na jasniji konsenzus o prednostima takvih ugovora, dok Mađarska, Crna Gora i Slovenija pokazuju raznovrsniju distribuciju sa značajnim procentima u kategorijama neslaganja. Ovo sugerise da, dok druge zemlje naginju ka slaganju ili mešavini mišljenja, značajna neizvesnost Slovačke ističe potencijalnu potrebu za daljim dijalogom ili razjašnjenjem u vezi sa prednostima sektorskih ugovora o zaradama u okviru njenog industrijskog konteksta. Odgovori ne zavise od veličine i od toga da li kompanija ima bilo kakav oblik kolektivnog ugovora.

Izuzetak je Slovačka, gde odgovori statistički zavise od veličine kompanije.

Slika prikazuje raspodelu mišljenja o tome da li sektorski ugovori o zaradama koriste industriji u Slovačkoj, segmentiranu po veličini kompanije. Manje kompanije (1-9 zaposlenih) pokazuju polarizovan stav, sa značajnim udelom odgovora „uopšte se ne slažem“ i „slažem se“, što ukazuje na nedostatak konsenzusa o prednostima sektorskih ugovora. Srednje kompanije (10-49 i 50-249 zaposlenih) pokazuju dominantan odgovor „i slažem se i ne slažem se“, što sugerise preovlađujuću nesigurnost ili nijansiranu perspektivu. Veće kompanije (250+ zaposlenih) pokazuju pomak ka ugovoru, sa većim udelom odgovora „slažem se“, što ukazuje na jasniju percepciju prednosti sektorskih ugovora za industriju. Druge zemlje ne pokazuju takav trend.

VAŽNA PITANJA NA NIVOU SEKTORA

Pitanje 5.1: Da li biste se učlanili u sektorsku organizaciju poslodavaca, kad bi pregovaranje uključivalo sektorske zarade?¹

	već smo učlanjeni	Ne	Da
Crna Gora	0,0%	20,7%	79,3%
Rumunija	39,3%	21,4%	39,3%
Srbija	17,5%	35,1%	47,4%
Slovačka	31,3%	33,3%	35,4%
Slovenija	23,7%	39,5%	36,8%

¹ Ovo pitanje kod Mađarske nedostaje u anketi.

Pitanje 5.2: U mom sektoru klimatske promene se smatraju važnim pitanjem

MAĐARSKA	Građevina	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	0,0%	10,5%	12,5%	8,5%
Ne slažem se	0,0%	16,7%	26,3%	43,8%	27,7%
Donekle se ne slažem	33,3%	16,7%	10,5%	12,5%	14,9%
I slažem se i ne slažem se	16,7%	33,3%	0,0%	12,5%	10,6%
Donekle se slažem	33,3%	33,3%	36,8%	18,8%	29,8%
Slažem se	16,7%	0,0%	15,8%	0,0%	8,5%

CRNA GORA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	66,7%	0,0%	7,4%
Ne slažem se	33,3%	33,3%	19,0%	22,2%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	0,0%	23,8%	18,5%
Donekle se slažem	66,7%	0,0%	14,3%	18,5%
Slažem se	0,0%	0,0%	42,9%	33,3%

RUMUNIJA	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	0,0%
Ne slažem se	9%	7%	7,7%
Donekle se ne slažem	0%	13%	7,7%
I slažem se i ne slažem se	0%	33%	19,2%
Donekle se slažem	45%	27%	34,6%
Slažem se	45%	20%	30,8%

SRBIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	14,3%	6,7%	7,1%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	33,3%	26,8%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	4,4%	3,6%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	14,3%	15,6%	14,3%
Donekle se slažem	50,0%	0,0%	20,0%	19,6%
Slažem se	50,0%	71,4%	20,0%	28,6%

SLOVAČKA	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	7%	7%	6,5%
Ne slažem se	0%	21%	3%	8,7%
Donekle se ne slažem	0%	0%	7%	4,3%
I slažem se i ne slažem se	67%	21%	21%	23,9%
Donekle se slažem	0%	14%	34%	26,1%
Slažem se	33%	36%	28%	30,4%

SLOVENIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	23%	32%	26%
Ne slažem se	50%	8%	0%	6%
Donekle se ne slažem	0%	23%	16%	18%
I slažem se i ne slažem se	50%	15%	32%	26%
Donekle se slažem	0%	31%	0%	12%
Slažem se	0%	0%	21%	12%

Pitanje 5.3: U mom sektoru, kolektivni ugovori razmatraju promenljivu cenu energije.

MAĐARSKA	Građevina	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0	0,0	0,2	0,2	14.9%
Ne slažem se	0,3	0,3	0,4	0,4	40.4%
Donekle se ne slažem	0,3	0,2	0,1	0,1	12.8%
I slažem se i ne slažem se	0,2	0,3	0,3	0,3	27.7%
Donekle se slažem	0,0	0,2	0,0	0,0	21.3%
Slažem se	0,2	0,0	0,0	0,0	2.1%

$\chi^2=19,389$, $p=0,197$

CRNA GORA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	66,7%	0,0%	7,4%
Ne slažem se	33,3%	33,3%	19,0%	22,2%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	0,0%	23,8%	18,5%
Donekle se slažem	66,7%	0,0%	14,3%	18,5%
Slažem se	0,0%	0,0%	42,9%	33,3%

χ^2 test se ne može obaviti zbog malog broja opservacija

RUMUNIJA	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	0,0%
Ne slažem se	9%	7%	7,7%
Donekle se ne slažem	0%	13%	7,7%
I slažem se i ne slažem se	0%	33%	19,2%
Donekle se slažem	45%	27%	34,6%
Slažem se	45%	20%	30,8%

χ^2 test se ne može obaviti zbog malog broja opservacija

SRBIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	14,3%	6,7%	7,1%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	33,3%	26,8%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	4,4%	3,6%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	14,3%	15,6%	14,3%
Donekle se slažem	50,0%	0,0%	20,0%	19,6%
Slažem se	50,0%	71,4%	20,0%	28,6%

$\chi^2=15,132$, $p\text{-vrednost}=0,1273$

SLOVAČKA	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	7%	7%	6,5%
Ne slažem se	0%	21%	3%	8,7%
Donekle se ne slažem	0%	0%	7%	4,3%
I slažem se i ne slažem se	67%	21%	21%	23,9%
Donekle se slažem	0%	14%	34%	26,1%
Slažem se	33%	36%	28%	30,4%

$\chi^2=10,155$ $p\text{-vrednost}=0,427$

SLOVENIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	21%	12%
Ne slažem se	50%	8%	0%	6%
Donekle se ne slažem	0%	31%	0%	12%
I slažem se i ne slažem se	0%	23%	16%	18%
Donekle se slažem	50%	15%	32%	26%
Slažem se	0%	23%	32%	26%

$\chi^2=20,017$, $p\text{-vrednost}=0,029$

Pitanje 5.4: Pitanja nastala usled klimatskih promena podstiču sektorski socijalni dijalog

MAĐARSKA	Građevina	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	0,0%	21,1%	6,3%	10,6%
Ne slažem se	33,3%	0,0%	26,3%	37,5%	27,7%
Donekle se ne slažem	50,0%	16,7%	21,1%	18,8%	23,4%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	50,0%	10,5%	25,0%	19,1%
Donekle se slažem	16,7%	33,3%	15,8%	12,5%	17,0%
Slažem se	0,0%	0,0%	5,3%	0,0%	2,1%

CRNA GORA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	14%	11%
Ne slažem se	67%	33%	48%	48%
Donekle se ne slažem	0%	33%	5%	7%
I slažem se i ne slažem se	0%	33%	24%	22%
Donekle se slažem	0%	0%	5%	4%
Slažem se	33%	0%	5%	7%

RUMUNIJA	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	9%	7%	8%
Ne slažem se	0%	20%	12%
Donekle se ne slažem	9%	7%	8%
I slažem se i ne slažem se	45%	40%	42%
Donekle se slažem	18%	20%	19%
Slažem se	18%	7%	12%

SRBIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	14%	9%	9%
Ne slažem se	25%	14%	33%	30%
Donekle se ne slažem	0%	0%	4%	4%
I slažem se i ne slažem se	25%	29%	38%	36%
Donekle se slažem	25%	0%	7%	7%
Slažem se	25%	43%	9%	14%

SLOVAČKA	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	10%	7%
Ne slažem se	33%	29%	7%	15%
Donekle se ne slažem	0%	7%	17%	13%
I slažem se i ne slažem se	67%	36%	38%	39%
Donekle se slažem	0%	7%	21%	15%
Slažem se	0%	21%	7%	11%

SLOVENIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	8%	11%	9%
Ne slažem se	100%	38%	26%	35%
Donekle se ne slažem	0%	0%	0%	0%
I slažem se i ne slažem se	0%	31%	47%	38%
Donekle se slažem	0%	15%	11%	12%
Slažem se	0%	8%	5%	6%

Pitanje 5.5: Climate change issues encourage social dialogue at sector level PONOVLJENO

MAĐARSKA	Građevina	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	16,7%	21,1%	18,8%	17,0%
Ne slažem se	0,0%	16,7%	31,6%	25,0%	23,4%
Donekle se ne slažem	50,0%	33,3%	15,8%	12,5%	21,3%
I slažem se i ne slažem se	16,7%	16,7%	26,3%	25,0%	23,4%
Donekle se slažem	33,3%	16,7%	5,3%	18,8%	14,9%
Slažem se	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

CRNA GORA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	33,3%	0,0%	0,0%	3,7%
Ne slažem se	33,3%	33,3%	38,1%	37,0%
Donekle se ne slažem	33,3%	0,0%	4,8%	7,4%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	33,3%	28,6%	25,9%
Donekle se slažem	0,0%	33,3%	19,0%	18,5%
Slažem se	0,0%	0,0%	9,5%	7,4%

RUMUNIJA	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	7%	3,8%
Ne slažem se	0%	20%	11,5%
Donekle se ne slažem	18%	0%	7,7%
I slažem se i ne slažem se	45%	60%	53,8%
Donekle se slažem	18%	7%	11,5%
Slažem se	18%	7%	11,5%

SRBIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	14%	7%	7%
Ne slažem se	25%	14%	29%	27%
Donekle se ne slažem	0%	0%	2%	2%
I slažem se i ne slažem se	25%	14%	29%	27%
Donekle se slažem	25%	14%	20%	20%
Slažem se	25%	43%	13%	18%

SLOVAČKA	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	7%	4,3%
Ne slažem se	33%	21%	7%	13,0%
Donekle se ne slažem	0%	21%	14%	15,2%
I slažem se i ne slažem se	33%	36%	45%	41,3%
Donekle se slažem	33%	14%	28%	23,9%
Slažem se	0%	7%	0%	2,2%

SLOVENIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	15%	16%	15%
Ne slažem se	100%	38%	47%	47%
Donekle se ne slažem	0%	8%	11%	9%
I slažem se i ne slažem se	0%	31%	11%	18%
Donekle se slažem	0%	0%	11%	6%
Slažem se	0%	8%	5%	6%

Pitanje 5.6: Tokom narednih 10 godina, globalno zagrevanje će imati uticaja na preduzeća

MAĐARSKA	Građevina	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	0,0%	5,3%	6,3%	4,3%
Ne slažem se	16,7%	0,0%	10,5%	0,0%	6,4%
Donekle se ne slažem	16,7%	0,0%	0,0%	12,5%	6,4%
I slažem se i ne slažem se	16,7%	0,0%	10,5%	12,5%	10,6%
Donekle se slažem	50,0%	100,0%	31,6%	56,3%	51,1%
Slažem se	0,0%	0,0%	42,1%	12,5%	21,3%

CRNA GORA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	33,3%	0,0%	9,5%	11,1%
Ne slažem se	0,0%	33,3%	42,9%	37,0%
Donekle se ne slažem	33,3%	33,3%	14,3%	18,5%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	33,3%	28,6%	25,9%
Donekle se slažem	33,3%	0,0%	0,0%	3,7%
Slažem se	0,0%	0,0%	4,8%	3,7%

RUMUNIJA	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	18%	7%	11,5%
Ne slažem se	9%	7%	7,7%
Donekle se ne slažem	36%	7%	19,2%
I slažem se i ne slažem se	27%	67%	50,0%
Donekle se slažem	0%	7%	3,8%
Slažem se	9%	7%	7,7%

SRBIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	14,3%	4,4%	5,4%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	26,7%	21,4%
Donekle se ne slažem	0,0%	14,3%	4,4%	5,4%
I slažem se i ne slažem se	50,0%	28,6%	44,4%	42,9%
Donekle se slažem	25,0%	0,0%	11,1%	10,7%
Slažem se	25,0%	42,9%	8,9%	14,3%

SLOVAČKA	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	10%	6,5%
Ne slažem se	0%	14%	7%	8,7%
Donekle se ne slažem	0%	7%	10%	8,7%
I slažem se i ne slažem se	33%	43%	45%	43,5%
Donekle se slažem	33%	29%	10%	17,4%
Slažem se	33%	7%	17%	15,2%

SLOVENIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	100%	8%	16%	18%
Ne slažem se	0%	54%	26%	35%
Donekle se ne slažem	0%	8%	21%	15%
I slažem se i ne slažem se	0%	31%	26%	26%
Donekle se slažem	0%	0%	5%	3%
Slažem se	0%	0%	5%	3%

Analiza ekonomskih percepcija

Pitanje 6.1: Obično uključujemo predstavnike radnika (npr. predstavnike sindikata, članove saveti zaposlenih, predstavnike zaposlenih koji su članovi upravnog/nadzornog odbora kompanije) u aktivnosti vezane za životnu sredinu, socijalni aspekt i upravljanje (ESG).

MAĐARSKA	Građevina	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	16,7%	21,1%	18,8%	17,0%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	15,8%	18,8%	12,8%
Donekle se ne slažem	33,3%	0,0%	0,0%	6,3%	6,4%
I slažem se i ne slažem se	50,0%	50,0%	15,8%	18,8%	25,5%
Donekle se slažem	16,7%	33,3%	42,1%	31,3%	34,0%
Slažem se	0,0%	0,0%	5,3%	6,3%	4,3%

CRNA GORA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	66,7%	0,0%	7,4%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	9,5%	7,4%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	4,8%	3,7%
I slažem se i ne slažem se	33,3%	0,0%	28,6%	25,9%
Donekle se slažem	33,3%	0,0%	9,5%	11,1%
Slažem se	33,3%	33,3%	47,6%	44,4%

RUMUNIJA	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	0,0%
Ne slažem se	0%	7%	3,8%
Donekle se ne slažem	0%	0%	0,0%
I slažem se i ne slažem se	9%	20%	15,4%
Donekle se slažem	73%	13%	38,5%
Slažem se	18%	60%	42,3%

SRBIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	14,3%	9,1%	9%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	9,1%	7%
Donekle se ne slažem	25,0%	0,0%	2,3%	4%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	0,0%	15,9%	13%
Donekle se slažem	25,0%	42,9%	15,9%	20%
Slažem se	50,0%	42,9%	47,7%	47%

SLOVAČKA	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	7%	10%	8,7%
Ne slažem se	0%	7%	3%	4,3%
Donekle se ne slažem	0%	0%	0%	0,0%
I slažem se i ne slažem se	67%	36%	38%	39,1%
Donekle se slažem	0%	14%	24%	19,6%
Slažem se	33%	36%	24%	28,3%

SLOVENIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	5%	3%
Ne slažem se	0%	8%	0%	3%
Donekle se ne slažem	0%	0%	0%	0%
I slažem se i ne slažem se	0%	15%	0%	6%
Donekle se slažem	50%	38%	16%	26%
Slažem se	50%	38%	79%	62%

Pitanje 6.2: Smatra se da je inflacija važno pitanje u mom sektoru

MAĐARSKA	Građevina	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	0,0%	5,6%	0,0%	2,2%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	5,6%	0,0%	2,2%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
I slažem se i ne slažem se	16,7%	0,0%	5,6%	0,0%	4,4%
Donekle se slažem	50,0%	33,3%	55,6%	73,3%	57,8%
Slažem se	33,3%	66,7%	27,8%	26,7%	33,3%

CRNA GORA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	33,3%	0,0%	3,7%
Ne slažem se	33,3%	0,0%	33,3%	29,6%
Donekle se ne slažem	33,3%	33,3%	4,8%	11,1%
I slažem se i ne slažem se	33,3%	0,0%	28,6%	25,9%
Donekle se slažem	0,0%	33,3%	4,8%	7,4%
Slažem se	0,0%	0,0%	28,6%	22,2%

RUMUNIJA	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	0,0%
Ne slažem se	9%	13%	11,5%
Donekle se ne slažem	9%	0%	3,8%
I slažem se i ne slažem se	27%	33%	30,8%
Donekle se slažem	27%	20%	23,1%
Slažem se	27%	33%	30,8%

SRBIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	14,3%	6,7%	7,1%
Ne slažem se	25,0%	0,0%	20,0%	17,9%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	11,1%	8,9%
I slažem se i ne slažem se	50,0%	14,3%	35,6%	33,9%
Donekle se slažem	0,0%	14,3%	6,7%	7,1%
Slažem se	25,0%	57,1%	20,0%	25,0%

SLOVAČKA	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	7%	17%	13,0%
Ne slažem se	0%	14%	7%	8,7%
Donekle se ne slažem	0%	0%	7%	4,3%
I slažem se i ne slažem se	67%	21%	24%	26,1%
Donekle se slažem	0%	14%	17%	15,2%
Slažem se	33%	43%	28%	32,6%

SLOVENIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	50%	0%	11%	9%
Ne slažem se	50%	8%	32%	24%
Donekle se ne slažem	0%	8%	5%	6%
I slažem se i ne slažem se	0%	62%	26%	38%
Donekle se slažem	0%	15%	16%	15%
Slažem se	0%	8%	11%	9%

Pitanje 6.3: U mom sektoru, kolektivni ugovori prate zahteve zaposlenih povodom zarada

MAĐARSKA	Građevina	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	16,7%	16,7%	22,2%	20,0%	20,0%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	0,0%	13,3%	4,4%
Donekle se ne slažem	16,7%	0,0%	11,1%	20,0%	13,3%
I slažem se i ne slažem se	66,7%	50,0%	38,9%	33,3%	42,2%
Donekle se slažem	0,0%	33,3%	27,8%	13,3%	20,0%
Slažem se	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

CRNA GORA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	50,0%	0,0%	3,8%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	0,0%	4,8%	3,8%
Donekle se slažem	0,0%	0,0%	4,8%	3,8%
Slažem se	100,0%	50,0%	90,5%	88,5%

RUMUNIJA	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	0,0%
Ne slažem se	0%	0%	0,0%
Donekle se ne slažem	0%	7%	4,0%
I slažem se i ne slažem se	0%	7%	4,0%
Donekle se slažem	20%	13%	16,0%
Slažem se	80%	73%	76,0%

SRBIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ne slažem se	0,0%	0,0%	4,8%	3,8%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
I slažem se i ne slažem se	0,0%	33,3%	11,9%	13,5%
Donekle se slažem	0,0%	0,0%	7,1%	5,8%
Slažem se	100,0%	66,7%	76,2%	76,9%

SLOVAČKA	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	0%	0,0%
Ne slažem se	0%	0%	3%	2,2%
Donekle se ne slažem	33%	8%	17%	15,6%
I slažem se i ne slažem se	0%	8%	14%	11,1%
Donekle se slažem	0%	23%	24%	22,2%
Slažem se	67%	62%	41%	48,9%

SLOVENIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	0%	0%
Ne slažem se	0%	8%	5%	6%
Donekle se ne slažem	0%	8%	11%	9%
I slažem se i ne slažem se	0%	0%	0%	0%
Donekle se slažem	0%	23%	16%	18%
Slažem se	100%	62%	68%	68%

Pitanje 6.4: Socijalni partneri razvili su inovativna rešenja za ublažavanje negativnih efekata rastućih troškova života zaposlenih

MAĐARSKA	Građevina	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	0,0%	27,8%	20,0%	17,8%
Ne slažem se	16,7%	16,7%	11,1%	33,3%	20,0%
Donekle se ne slažem	16,7%	0,0%	22,2%	6,7%	13,3%
I slažem se i ne slažem se	33,3%	33,3%	22,2%	20,0%	24,4%
Donekle se slažem	33,3%	50,0%	16,7%	20,0%	24,4%
Slažem se	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

CRNA GORA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	0,0%	4,8%	3,8%
Ne slažem se	0,0%	50,0%	19,0%	19,2%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
I slažem se i ne slažem se	33,3%	0,0%	4,8%	7,7%
Donekle se slažem	33,3%	0,0%	14,3%	15,4%
Slažem se	33,3%	50,0%	57,1%	53,8%

RUMUNIJA	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	7%	4,0%
Ne slažem se	0%	7%	4,0%
Donekle se ne slažem	20%	0%	8,0%
I slažem se i ne slažem se	0%	27%	16,0%
Donekle se slažem	30%	7%	16,0%
Slažem se	50%	53%	52,0%

SRBIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0,0%	0,0%	9,8%	7,8%
Ne slažem se	25,0%	0,0%	17,1%	15,7%
Donekle se ne slažem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
I slažem se i ne slažem se	50,0%	33,3%	31,7%	33,3%
Donekle se slažem	0,0%	33,3%	12,2%	13,7%
Slažem se	25,0%	33,3%	29,3%	29,4%

SLOVAČKA	Eksteritorijalne	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	0%	0,0%
Ne slažem se	0%	8%	7%	6,7%
Donekle se ne slažem	0%	8%	14%	11,1%
I slažem se i ne slažem se	33%	8%	41%	31,1%
Donekle se slažem	33%	15%	21%	20,0%
Slažem se	33%	62%	17%	31,1%

SLOVENIJA	Građevina	Proizvodnja	Usluge	Total
U potpunosti se ne slažem	0%	0%	5%	3%
Ne slažem se	0%	23%	5%	12%
Donekle se ne slažem	0%	8%	0%	3%
I slažem se i ne slažem se	100%	54%	58%	59%
Donekle se slažem	0%	15%	5%	9%
Slažem se	0%	0%	26%	15%

Glavni nalazi su sledeći:

- Sektorske razlike u percepciji klimatskih promena: Postoje značajne varijacije među zemljama i sektorima u pogledu percipirane važnosti i uticaja klimatskih promena. Proizvodnja i građevinarstvo često pokazuju suprotstavljene stavove, ističući uticaj faktora specifičnih za industriju.
- Snažan stav Rumunije prema klimatskim promenama: Rumunija konstantno pokazuje najviši nivo zalaganja za pitanja vezana za klimatske promene, što ukazuje na snažan konsenzus ili proaktivan pristup unutar njenih sektora.
- Polarizovani građevinski sektor Slovenije: Sektor građevinarstva u Sloveniji konstantno pokazuje oštru podelu u mišljenjima, posebno u vezi sa klimatskim promenama i njihovim uticajem, što ukazuje na nedostatak konsenzusa ili potencijalne unutrašnje sukobe.
- Neizvesnost i nijanse u Slovačkoj: Slovačka često pokazuje visok udeo odgovora „i slažem se i ne slažem se“, što ukazuje na preovlađujuću neizvesnost ili nijansirani, manje odlučan stav o različitim pitanjima, posebno u vezi sa sektorskim ugovorima i klimatskim promenama.
- Nacionalni naspram sektorskih ugovora: Postoji značajna razlika u mišljenjima u vezi sa nacionalnim naspram sektorskih kolektivnih ugovora o minimalnoj zaradi, pri čemu Rumunija i Srbija favorizuju nacionalne ugovore.
- Uključenost radnika u ESG: Zemlje poput Slovenije i Srbije pokazuju jaču saglasnost o uključivanju predstavnika radnika u ESG aktivnosti, što ukazuje na potencijalno kolaborativniji pristup održivosti.
- Percipirani uticaj inflacije: Inflacija se generalno doživljava kao značajan faktor u svim sektorima, pri čemu Mađarska pokazuje najveći ukupni uticaj. Međutim, postoje sektorske razlike, posebno u građevinskom sektoru Slovenije.